

NOOA SÄÄSTÖPANKKI OY

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS 2016

Yritys- ja yhteisötunnus: 1819908-9
Aleksanterinkatu 48 A, 00100
Helsinki
Kotipaikka: Helsinki

SISÄLLYSLUETTELO

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS 2016

Hallituksen toimintakertomus tilikaudelta 1.1.–31.12.2016.....	1
Pankin liiketoiminta	3
Tulos	4
Tase	6
Vakavaraisuuden hallinta	10
Riskienhallinta	13
Hallinto ja henkilöstö	19
Yhteiskuntavastuu	21
Tilinpäätöksen jälkeiset tapahtumat	21
Liiketoiminnan kehitys vuonna 2017	21
Hallituksen esitys voitonjakokelpoisten varojen käytöstä	21
Tunnuslukujen laskentakaavat	22
Tilinpäätös	23
Nooa Säästöpankki Oy:n tuloslaskelma	23
Nooa Säästöpankki Oy:n Tase	24
Nooa Säästöpankki Oy:n rahoituslaskelma	27
Liitetiedot	28
Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitus	47
Tilinpäätösmerkintä	47
Luettelo tilikauden aikana käytetyistä kirjanpitokirjoista ja tositelajeista	48

Hallituksen toimintakertomus tilikaudelta 1.1.–31.12.2016

Nooa Säästöpankki Oy on rehti, ketterä ja vakavarainen Säästöpankki, joka on perustettu vuonna 2003 palvelemaan pääkaupunkiseudulla asuvia asiakkaita. Vuosi 2016 oli pankin 13. toimintavuosi. Pankilla oli tilikauden päättyessä runsaat 28 000 asiakasta. Nooa Säästöpankki Oy:n keskeiset asiakasryhmät ovat asuntolainaa tarvitsevat aktiivi-ikäiset perheet, säästäjä- ja sijoittaja-asiakkaat, yrittäjät ja ammatinharjoittajat sekä tapauskohtaisesti pienyritykset. Pankin kaikesta antolainauksesta asuntovakuudellista on noin 93 %.

Vuoden 2016 aikana pankinvaihtajia oli liikkeellä runsaasti ja pääkaupunkiseudun asuntokauppa vilkastui. Yhä useampi pääkaupunkilainen valitsi talouden kumppanikseen lämpimämmän, henkilökohtaisemman ja pienemmän Nooa Säästöpankin. Syyskuu ja huhtikuun olivat pankin uusasiakashankinnassa vilkkaimmat kuukaudet liki neljään vuoteen. Pankki uskoo, että asiakkaiden erinomaiset kokemukset tuovat jatkossakin lisää kysyntää, minkä vuoksi investointeja asiakaspalveluhenkilökuntaan ja uusiin palvelumuotoihin päätettiin jatkaa. Nooa Säästöpankki Oy:n liiketoiminta kehittyi suunnitellusti vuonna 2016.

Katsauskaudella pankki investoi myös perinteisiin kohtaamispaikkoihin, konttoreihin. Konttoreiden toimivuutta uusittiin niin Järvenpäässä kuin Vantaan Tikkurilassa. Pankki uskoo, että fyysisen kohtaamisen paikkoina, erityisesti elämän isompien käännteiden suunnittelussa, kivijalkakonttorilla tulee olemaan jatkossakin oma roolinsa. Henkilökohtaista palvelua on tarjottava kivijalkakonttoreiden lisäksi siellä, missä asiakas itse haluaa, ja silloin, kun se asiakkaan arkeen sopii. Vaikka fyysisten yksiköiden lukumäärä laski, pankin henkilömäärä asiakastyössä kasvoi. Kesän 2016 alussa Tikkurilan konttori yhdistyi Myyrmäen konttorin kanssa. Samaan aikaan Keravan ja Järvenpään konttoreista muodostui Järvenpään uusi Keski-Uudenmaan konttori. Lisäksi pankki perusti verkossa ja puhelimesta henkilökohtaisesti palvelevan yksikön ja vahvisti tämän kivijalasta riippumattoman palvelun resursseja.

Nooa Säästöpankillla on yhteensä 6 yksikköä: Helsingissä Erottajalla ja Itäkeskuksessa, Espoossa Leppävaarassa ja Tapiolassa, Vantaalla Tikkurilassa sekä Järvenpäässä. Lisäksi asiakkaita palvelee Helsingin ydinkeskustan Sijoitusyksikössä, jossa työskentelee erityisasiantuntijoita ja pankin johto.

Säästöpankkiryhmä ja Säästöpankkien yhteenliittymä

Nooa Säästöpankki Oy kuuluu Säästöpankkiryhmään ja Säästöpankkien yhteenliittymään. Pankin tilinpäätös yhdistellään Säästöpankkiryhmän yhdisteltyyn tilinpäätökseen. Säästöpankkiryhmä (jäljempänä myös ”Ryhmä”) on Suomen vanhin pankkiryhmä, joka koostuu Säästöpankkien yhteenliittymän muodostaneista Säästöpankeista, keskusyhteisönä toimivasta Säästöpankkiliitosta sekä Säästöpankkien yhdessä omistamista tytär- ja osakkuusyhtiöistä.

Säästöpankkien yhteenliittymään (jäljempänä myös ”Yhteenliittymä”) kuuluvat yhteisöt muodostavat yhteenliittymästä annetussa laissa määritellyn taloudellisen kokonaisuuden, jossa Säästöpankkiliitto osk ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat viime kädessä yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Säästöpankkien yhteenliittymän muodostavat Yhteenliittymän keskusyhteisönä toimiva Säästöpankkiliitto osk, 23 Säästöpankkia, Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj, Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj sekä edellä mainittujen konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset ja Sp-Rahastoyhtiö Oy. Säästöpankkien yhteenliittymän toiminta käynnistettiin 31.12.2014. Säästöpankkiryhmän laajuus eroaa Säästöpankkien yhteenliittymän laajuudesta siinä, että Säästöpankkiryhmään kuuluu myös muita yhteisöjä kuin luotto- ja rahoituslaitoksia tai palveluyrityksiä. Näistä merkittävimmät ovat Sp-Henkivakuutus Oy sekä Sp-Koti Oy.

Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvien Säästöpankkien perustama Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj sai Euroopan Keskuspankin myöntämän kiinnitysluottopankin toimiluvan maaliskuussa 2016 ja pankin toiminta käynnistettiin välittömästi. Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj vastaa Säästöpankkiryhmässä vakuudellisesta jälleenrahoituksesta tukumarkkinoilla. Sp-

Kiinnitysluottopankki laski marraskuussa 2016 liikkeeseen 500 miljoonan euron asunto-lainavakuudellisen katetun joukkolainan (Covered Bond, CB). Lainalla on Standard & Poor´sin antama luottoluokitus AAA. Sp-Kiinnitysluottopankki kuuluu Säästöpankkien yhteenliittymään ja on Säästöpankkiliitto osk:in jäsenluottolaitos maaliskuusta 2016 alkaen. Sen välittäjäpankkeina voi toimia ainoastaan Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvat Säästöpankit.

Säästöpankkiryhmän rakenteesta löytyy lisätietoa sivulta
<http://www.saastopankki.fi/saastopankkiryhma/ryhman-rakenne>

Toimintaympäristö

Globaali talous

Vuoden 2016 aikana nähtiin useita poliittisesti merkittäviä muutoksia. Iso-Britannian irtautuminen kansanäänestyksellä EU-jäsenyydestä oli jatkumoa unionin toistuville poliittisille kriiseille. Yhdysvaltojen presidentinvaalit olivat toinen merkittävä muutos, jonka vaikutukset maailman-kauppaan ja geopolitiikkaan tullaan näkemään lähivuosina. Suurista muutoksista huolimatta sijoitusmarkkinoilla säilyi usko talouden elpymiseen vahvana, ja vuoden toisella puoliskolla globaalin talouden elpyminen jatkui odotuksiin nähden hyvin.

Euroopassa kasvunäkymät olivat hajanaiset ja erot valtioiden välillä merkittäviä. Rakennemuutosten hidastuminen ja pankkisektorin vaikeudet vaikuttivat osaltaan talouden elpymisvauhtiin. Erityisesti epävarmuus Iso-Britannian äänestystuloksen vaikutuksista hidasti investointien kasvua, mutta työllisyystilanteen parantuminen ja palvelusektorin positiivinen kehitys pitivät luvut positiivisina. Yhdysvalloissa työmarkkinoiden tilanne on parantunut jo usean vuoden ajan ja tämä kehitys jatkui myös vuoden 2016 aikana. Teollisten investointien alhainen kasvu painoi osaltaan kasvulukemia, mutta loppuvuodesta nähty öljyn hinnannousu loi uskoa positiiviseen kehitykseen myös investointien osalta.

Merkittävä tekijä globaalin talouden näkökulmasta oli Kiinan tilanteen parantuminen elvytystoimenpiteiden seurauksena. Kiinan kansantalouden suuri velkataakka ja talouskasvun hidastuminen ovat puolestaan merkittäviä riskitekijöitä lähivuosina. Kehittyvien markkinoiden kasvunäkymiin liittyy edelleen merkittäviä riskejä, mutta raaka-ainehintojen elpyminen ja länsimaissa koettu talouskasvu ovat vakauttavia tekijöitä. Globaalitalouskasvu tulee elpymään lähelle 3 prosentin tasoa ensi vuoden aikana, ja merkittävin positiivinen vaikutus tulee olemaan Yhdysvaltojen talouden kehityksellä.

Sijoitusmarkkinat

Sijoitusmarkkinoilla vuosi 2016 käynnistyi nihkeästi, mutta sijoitustuotot elpyivät merkittävästi loppuvuotta kohden. Poikkeuksena olivat valtionlainsijoitukset. Korkomarkkinoiden näkökulmasta merkittävin muutos oli keskuspankkien rahapoliittisen elvytyksen asteittainen pienentyminen. Tämä johti etenkin vuoden viimeisellä neljänneksellä pitkien korkojen nousuun ja korkokäyrän jyrkentymiseen. Tällä on osaltaan positiivinen vaikutus pankkisektorin tuloskehitykseen. Ohjaukorkojen nousu tulee tapahtumaan pitkällä aikavälillä ja elvytysohjelmien alasajot tulevat kestämaan vuosia. Näkymät yritysten tuloskasvun parantumisesta tuki osakemarkkinoita, ja sijoittajien luottamus säilyi vahvana korkojen noususta huolimatta. Osakemarkkinoiden positiivinen kehitys heijastui myös yritysainemarkkinoilla, joiden tuotot nousivat vuoden loppua kohden. Yhdysvaltojen talouden elpyminen johti dollarin vahvistumiseen loppuvuodesta ja tällä oli negatiivinen vaikutus kehittyvien markkinoiden sijoituksiin.

Vuosi 2017 tulee olemaan Euroopassa poliittisten riskien värittävä. Samanaikaisesti Yhdysvalloissa uusi presidentti käynnistää vaaliohjelmassa esitetyt muutokset. Nämä tekijät tulevat aiheuttamaan epävarmuutta sijoitusmarkkinoilla, mutta talouden positiivinen kehitys tulee jatkumaan ensi vuonna. Tällä on sijoitusmarkkinoita vakauttava vaikutus.

Suomen talous

Suomen talouskasvu on kehittynyt muuta Eurooppaa heikommin. Vientivetoinen talous on kärsinnyt globaalitalouden hitaasta kasvusta sekä investointien puutteesta. Vuoden 2016 aikana käynnistynyt elpyminen on antanut kuitenkin uskoa paremmasta. Työttömyys on laskenut ja kotitalouksien luottamus on kohentunut merkittävästi. Yksityinen kulutus kasvaa ja alhainen korkotaso tukee kotitalouksien ostovoimaa. Teollisuuden näkymät ovat myös elpyneet, mutta teollisuustuotanto on edelleen alhaisella tasolla.

Ensi vuoden aikana työmarkkinoiden positiivinen kehitys tulee jatkumaan ja myös teollisuuden näkymät tulevat parantumaan. Hallituksen ajamat rakenneuudistukset ovat edenneet odotettua hitaammin ja tämän seurauksena toimenpiteiden riittävyys on kyseenalaista. Hallituksen asettamia työllisyystavoitteita ei tulla saavuttamaan. Talouskasvun tukemiseksi olisi syytä tarkastella lisätoimenpiteitä työmarkkinoiden toimivuuden parantamiseksi sekä rakenneuudistusten eteenpäin viemiseksi.

Asuntomarkkinat Suomessa

Asuntomarkkinoiden vuosi 2016 sisälsi jo optimistisuutta talouden elpymisestä. Vuosi oli huomattavasti tasaisempi kuin kaksi edeltävää vuotta ja myös vuoden sisällä tapahtuva vaihtelutrendi oli normaalimpi. Kokonaisuutena käytettyjen asuntojen markkinat päättyivät noin 3 % nousuun, mikä tarkoitti Suomessa yhteensä noin 58 000 käytetyn asunnon ja kiinteistön kauppaa vuonna 2016. Uusien asuntojen kauppa vilkastui selkeästi ollen jopa noin 28 % vilkkaampaa kuin vuonna 2015.

Asuntojen hinnoissa tapahtui lievää nousua, mikäli asuntomarkkinoita tarkastellaan laajana kokonaisuutena. Kuitenkin markkinoiden eriytyminen jatkui voimakkaana. Tämä tarkoittaa sitä, että asuntojen hinnoissa oli laskua taantuvilla ja muuttotappiollisilla alueilla. Pankin toimialueella, pääkaupunkiseudulla, asuntomarkkinat toimivat ja hinnat jopa nousivat. Voittajina olivat edelleen suuret kasvukeskukset sekä kehittyvien kaupunkien ydinalueet. Myyntiajat säilyivät edellisvuoden tasolla, keskiarvo oli noin 70 vuorokautta.

Edullinen lainaraha ja sen saatavuuden parantuminen sekä kuluttajien luottamuksen elpyminen olivat edelleen merkittävimmät ajurit asuntokaupalle. Lisäksi rakennustoiminnassa tuli selkeä muutos parempaan suuntaan.

Pankin liiketoiminta

Nooa Säästöpankki Oy:n liiketoiminta kehittyi tilikaudella suunnitellusti. Korkokate kehittyi ennakkoidusti pankin varauduttua edeltävinä vuosina matalina säilyviin korkoihin taseen rakenteellisen korkoriskin suojauksilla. Muiden tuottoerien vertailtavuutta edelliseen tilikauteen heikentää Tilinhoitajatoiminnon siirto Säästöpankkien keskuspankille; nämä tuotot näkyivät bruttomääräisinä palkkiotuotoissa. Vastaavasti kuluerien vertailtavuutta tilikausien 2015–2016 välillä vaikeuttaa atk- ja palkkiokulujen kirjaustapojen muutos sekä edellä mainittu Tilinhoitajatoiminnon siirto; toiminnon kulut näkyvät tuloslaskelman eri kuluerissä. Arvonlennustappiot säilyivät maltillisina suhteessa ulkona olevaan vastuukantaan.

Nooa Säästöpankin tapa kohdata asiakas henkilökohtaisesti vetosi asiakkaisiin ja pankki onnistui hankkimaan lisää uusia asiakkaita sekä kasvattamaan niiden asiakkaiden määrää, jotka keskittävät asiointinsa Nooan tilikaudella 2016. Asiakasmäärä niissä asiakkaissa, jotka ovat keskittäneet niin päivittäis-, laina- kuin säästämisen asiointinsa Nooa Säästöpankkiin, kasvoi kuudella prosentilla.

Nooa Säästöpankin asiakkaat saavat monipuolisia pankkipalveluita sekä pankin oman taseen kautta että pankin yhteistyökumppaneiden kautta välitettyinä. Välitetyt tuotteet käsittävät pääasiassa luotto-, sijoitus- ja vakuutus tuotteita.

Välitetyt luotot koostuvat pääosin SP-Kiinnitysluottopankki Oyj:n sekä vielä vähässä määrin Aktia Hypoteekkipankki Oyj:n kiinnitysluotoista, joiden määrä vuoden 2016 lopussa oli 127,9 miljoonaa euroa. Pankilla on jälleenrahoitusvelvoite välittämiinsä kiinnitysluottoihin.

Sijoitustuotteina pankin tuotevalikoimaan kuuluvat Sp-Rahastoyhtiö Oy:n hallinnoimat sijoitusrahastot sekä Nooa Säästöpankin liikkeeseen laskemat indeksilainat. Pankki tarjoaa asiakkailleen myös omaisuudenhoitopalvelua, jossa salkunhoitajana on Sp-Rahastoyhtiö Oy.

Pankin välittämät eläke- ja henkivakuutustuotteet tuottaa säästöpankkien omistama Sp-Henkivakuutus Oy, joka tarjoaa pankin asiakkaille nykyaikaisia ja eri tilanteisiin sopivia vakuutussäästämisen tuotteita. Valikoima sisältää mm. säästö- ja eläkevakuutukset, lainaturvan, kapitalisaatiosopimuksen ja varainhoitovakuutuksen.

Maksujenvälityksessä pankki käyttää Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj:n maksujenvälitys- ja clearingpalveluja. Säästöpankkien Keskuspankki kuuluu Säästöpankkien yhteenliittymään ja sen tehtävänä on myös varmistaa Säästöpankkiryhmän likviditeetti ja tukkuvarainhankinta. Säästöpankkien Keskuspankki hankkii rahoitusta ja operoi Säästöpankkiryhmän puolesta rahamarkkina- ja pääomamarkkinoilla ja hoitaa maksujen selvityksen ja huolehtii myös Ryhmän sisäisestä likviditeetin tasauksesta.

Asuntokaupan yhteistyökumppanina toimii Säästöpankkien oma valtakunnallinen franchising- ketju Sp-Koti. Sp-Koti toimii franchising-periaatteella, ja sen keskusyhtiö on Sp-Koti Oy.

Säästöpankit tarjoavat vakuutuksia verkkokaupassa, josta saa tavallisimmat henkilöasiakkaan vahinkovakuutuspalvelut. Vakuutuksenantajana toimii Suomen Vahinkovakuutus Oy.

Nooa Säästöpankki Oy siirsi tilinhoitaja-, selvitysosapuoli- sekä liikkeeseenlaskijan asiamiestoiminnot Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj:lle lokakuussa 2016. Tekninen tilinhoitajasiirto Nooa Sp:stä Säästöpankkien Keskuspankkiin toteutui suunnitellusti ja onnistuneesti.

Tulos

Nooa Säästöpankki Oy:n liikevoitto oli 3 218 tuhatta euroa (4 243 tuhatta euroa vuonna 2015). Liikevoitto pieneni edellisestä vuodesta 1 026 tuhatta euroa. Liikevoittoprosentiksi taseen vuosikeskiarvosta muodostui 0,4 prosenttia (0,6). Vuoden 2015 liiketulos sisälsi poikkeuksellisen paljon kertaluonteisia eriä, ja liiketuloksen heikkeneminen 2016 johtui tästä. Pankin kulu-tuotto - suhde oli 74,8 prosenttia (70,4).

Pankin keskeiset tuloslaskelmaerät ovat kehittyneet kahteen edelliseen vuoteen verrattuna seuraavasti:

Tuhatta euroa	01-12/2016	01-12/2015	Muutos-% *)	01-12/2014	Muutos-% **)
Korkokate	6 641	6 321	5,1	6 133	3,1
Nettopalkkiotuotot	5 110	6 359	-19,6	4 781	33,0
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	306	-559	...	45	...
Myytavissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	1 595	2 145		2 012	6,6
Suojauslaskennan nettotulos	-20	3	...	7	-63,3
Muut tuotot	1 157	994	16,4	1 306	-23,9
Tuotot yhteensä	14 789	15 264	-3,1	14 284	6,9
Henkilöstökulut	-4 541	-4 182	8,6	-3 624	15,4
Muut hallintokulut	-3 372	-4 197	-19,7	-3 218	30,4
Muut kulut	-3 150	-2 360	33,5	-4 218	-44,0
Kulut yhteensä	-11 064	-10 740	3,0	-11 061	-2,9
Kulu-tuotto –suhde, %	74,81	70,36		77,44	
Arvon alentumistappiot luotoista	-508	-280	81,2	-632	-55,7
Liikevoitto	3 218	4 243	-24,2	2 590	63,8
Tilikauden voitto	969	2 987	-67,6	2 596	15,1
*) Muutos 2016-2015					
**) Muutos 2015-2014					

Pankin korkokatteeksi muodostui 6 641 tuhatta euroa (6 321). Korkokate kasvoi 319 tuhannella eurolla edelliseen tilikauteen verrattuna. Korkokatteesta suojaavien korkojohdannaisten osuus oli 2 353 tuhatta euroa (2 560).

Korkotuottojen määrä oli 11 045 tuhatta euroa (12 123), jossa vähennystä edellisvuodesta oli 1 078 tuhatta euroa. Korkotuotoista merkittävimmän osan muodostivat antolainauksen korkotuotot. Korkokulut olivat 4 405 tuhatta euroa (5 802). Korkokulut vähenivät edelliseen tilikauteen verrattuna 1 397 tuhatta euroa. Korkokulut koostuivat pääasiassa yleisön talletuksille maksetuista koroista.

Nettopalkkiotuotot olivat 5 110 tuhatta euroa (6 359). Tästä palkkiotuottojen osuus oli 6 568 tuhatta euroa (7 100) ja palkkiokulujen 1 458 tuhatta euroa (740). Palkkiotuottoihin sisältyy välitetyistä tuotteista saatuja palkkioita yhteensä 1 188 tuhatta euroa (858), josta välitetyistä kiinnitysluottopankin luotoista saadut palkkiot olivat 140 tuhatta euroa (-180) ja muista välitetyistä tuotteista 1 048 tuhatta euroa (1 038). Välitetyistä kiinnitysluotoista saadut palkkiot sisältyvät edellä esitettyihin lukuihin nettomääräisinä. Muista palkkiotuotoista merkittävimpiä olivat palkkiot antolainauksesta 855 tuhatta euroa (752), palkkiot maksuliikenteestä 3 158 tuhatta euroa (3 813), sekä muista palkkiotuotoista 889 (1 073). Muiden palkkiotuottojen alenemiseen vaikutti Tilinhoidajatoiminnon siirto Sp-Keskuspankille. Palkkiokulujen kasvu johtuu kirjausteknisistä muutoksista.

Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotoiksi muodostui 306 tuhatta euroa (-559). Erään sisältyi tuloksen kautta käypään arvoon kirjattavien rahoitusvarojen myyntivoittoja ja –tappioita 96 tuhatta euroa (0) sekä näiden realisoitumattomia arvostusvoittoja ja –tappioita 210 tuhatta euroa (-559).

Myytavissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot olivat 1 595 tuhatta euroa (2 145). Suojauslaskennan nettotulos oli -20 tuhatta euroa (3). Erä muodostuu käypää arvoa suojaavien korkojohdannaisten ja suojattavien kohteiden käypien arvojen muutosten erotuksesta.

Muut tuotot sisältävät tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista yhteismäärältään 1 157 tuhatta euroa (994). Saadut osingot olivat 25 tuhatta euroa (35), jossa vähennystä edellisvuoteen oli 10 tuhatta euroa. Liiketoiminnan muut tuotot kasvoivat 18,1 prosentilla 1 132 tuhanteen euroon (959). Liiketoiminnan muut tuotot sisältävät 464 tuhatta euroa kertaluonteisia eräiä liittyen Visa Europen myyntiin Visa Inc. -yhtiölle. Visa Europen hallitus sopi vuoden 2015 lopulla yhtiön omistajien valtuuttamana yhtiön myymisestä yhdysvaltalaiselle Visa Inc. -yhtiölle edellyttäen, että tarvittavat viranomaisluvut saadaan. Tarvittavat viranomaisluvut saatiin kevään ja alkukevään aikana, ja kauppa toteutui suunnitellussa aikataulussaan kesäkuussa 2016. Muita tuottoja kasvatti myös kirjaustekninen muutos talletussuojarahaston kannatusmaksutuotosta.

Henkilöstökulut muodostuvat palkkakuluista sekä eläke- ja muista henkilösivukuluista. Näiden kulujen kokonaismäärä oli 4 541 tuhatta euroa (4 182), mikä oli 8,6 prosenttia suurempi kuin edellisenä vuonna. Henkilöstökulujen kasvu johtui pankin suunnitelmien mukaisista lisärekrutoinneista.

Muut hallintokulut pienenivät 19,7 prosenttia, 3 372 tuhanteen euroon (4 197). Kulujen pienentyminen johtui kirjausteknisistä muutoksista atk- ja palkkiokulujen uudelleen ryhmittelyn vuoksi. Muut kulut, 3 150 tuhatta euroa (2 360), käsittävät poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä liiketoiminnan muut kulut. Suunnitelman mukaisten poistojen määrä oli 336 tuhatta euroa (192). Liiketoiminnan muut kulut kasvoivat 29,8 prosenttia, 2 815 tuhanteen euroon (2 168). Tätäkin erää kasvatti kirjaustekninen muutos talletussuojarahaston kirjauksissa.

Luotoista ja takauksista kirjattujen arvonalentumistappioiden nettomäärä tilikauden tuloksessa oli 508 tuhatta euroa (280), jossa kasvua edellisvuodesta oli 228 tuhatta euroa. Arvonalentumistappioiden bruttomäärä oli 964 tuhatta euroa (576). Arvonalentumisten peruutuksia kirjattiin 34 tuhatta euroa (0) ja palautuksia aikaisemmin toteutuneiksi luottotappioiksi kirjatusta saamisista saatiin 422 tuhatta euroa (296). Arvonalentumistappiot luotoista pysyivät edelleen maltillisina.

Tase

Pankin tase pysyi ennallaan vuoden 2016 aikana ja oli vuoden lopussa 751,6 miljoonaa euroa (750,5). Taseessa olevien luottojen määrä oli 455,0 miljoonaa euroa. Talletusten määrä oli 484,1 miljoonaa euroa.

Nooa Säästöpankki Oy:n taseen keskeiset erät ovat kehittyneet kahteen edelliseen vuoteen verrattuna seuraavasti:

Tuhatta euroa	31.12.2016	31.12.2015	Muutos-% **)	31.12.2014	Muutos-% ***)
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	456 520	468 555	-2,6	385 964	21,4
Luotot	455 033	466 749	-2,5	384 158	21,5
Muut saamiset	1 487	1 806	-17,7	1 806	0,0
Sijoitukset	280 234	267 703	4,7	224 807	19,1
Saamiset luottolaitoksilta	152 474	125 199	21,8	102 472	22,2
Saamistodistukset	89 287	93 153	-4,2	78 726	18,3
Osakkeet ja osuudet	38 473	49 351	-22,0	43 609	13,2
Johdannaissopimukset	10 781	9 059	19,0	15 473	-41,5
Johdannaissopimukset vastaavaa	8 534	7 960	7,2	11 412	-30,2
Johdannaissopimukset vastattavaa	2 247	1 099	...	4 060	-72,9
Yleisön talletukset *)	484 077	437 835	10,6	369 354	18,5
Velat luottolaitoksille	129 195	164 116	-21,3	89 946	82,5
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	65 577	90 627	-27,6	107 594	-15,8
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat *)	47 602	71 821	-33,7	89 338	-19,6
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	17 974	18 806	-4,4	18 257	3,0
Oma pääoma	45 107	42 280	6,7	40 351	4,8
Tilinpäätössiirtojen kertymä	3 101	1 068	...	19	...
ROA %	0,4	0,6		0,4	
ROE %	6,6	9,7		6,7	
Omavaraisuusaste	6,3	5,7		6,4	
Vakavaraisuussuhde	19,65 %	15,26 %		14,48 %	
*) Luku ei sisällä suojauksesta johtuvaa käyvän arvon muutosta					
**) Muutos 2016-2015					
***) Muutos 2015-2014					

Luotonanto

Nooa Säästöpankki Oy:n luotonannon kokonaismäärä tilikauden lopussa oli 582,9 miljoonaa euroa (543,0). Luotonanto sisältää pankin taseessa olevat luotot 455,0 miljoonaa euroa (466,7) sekä pankin välittämät SP-Kiinnitysluottopankin ja Aktia Hypoteekkipankin kiinnitysluotot, jotka eivät sisälly pankin taseeseen. Välitettyjen kiinnitysluottojen määrä vuoden lopussa oli 127,9 miljoonaa euroa (76,2).

Mukaan luettuna välitetyt kiinnitysluotot luottoja nostettiin ja uudistettiin vuoden aikana yhteensä 269,4 miljoonaa euroa. Luotonannon nettolisäys oli 40,0 miljoonaa euroa eli 7,4 prosenttia. Luotonannon positiiviseen kehitykseen vaikutti erityisesti asiakkaiden lisääntynyt kiinnostus pankkia kohtaan sekä pääkaupunkiseudun vilkastunut asuntokauppa.

Järjestämättömät saamiset olivat 8,2 miljoonaa euroa (7,7) eli 0,5 miljoonaa euroa suuremmat kuin vuotta aiemmin. Järjestämättömien saamisten määrä oli 1,4 prosenttia (1,4) kokonaisluotonannon ja taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin sisältyvien takausten yhteismäärästä.

Taseen ulkopuoliset sitoumukset

Taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin kuuluvat asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset ja asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset. Asiakkaan puolesta

kolmannen hyväksi annetut sitoumukset, 1,5 miljoonaa euroa (2,3) muodostuvat pääasiassa pankki- ja muista takauksista. Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset, joiden määrä tilikauden päättyessä oli 22,4 miljoonaa euroa (10,7) koostuvat pääasiassa myönnettyistä nostamattomista luotoista.

Sijoitukset

Pankin sijoitukset kohdistuivat pääosin talletuksiin muissa luottolaitoksissa, saamistodistuksiin ja osakkeisiin ja osuuksiin, jotka sisältyvät tase-erään Aineelliset hyödykkeet. Aineelliset hyödykkeet on eritelty liitetiedossa 1.8.

Pankin talletukset muissa luottolaitoksissa olivat 152,5 miljoonaa euroa (125,2). Määrä oli 27,3 miljoonaa euroa suurempi kuin vuotta aikaisemmin. Sijoitukset saamistodistuksiin muodostuivat rahamarkkina-arvopapereista ja joukkovelkakirjalainoista. Niiden määrä tilikauden päättyessä oli 89,3 miljoonaa euroa (93,2), mikä on 4,2 prosenttia vähemmän kuin edellisenä vuonna. Pankki luopui Aktia Hypoteekkipankin osakkeista vuoden 2016 aikana kirjaten tästä 0,1 miljoonaa tappiota.

Sijoitukset osakkeisiin ja osuuksiin olivat kauden päättyessä 38,5 miljoonaa euroa (49,4). Tästä toiminnalle välttämättömien osakkeiden ja osuuksien osuus oli 10,0 miljoonaa euroa (11,4) ja muiden osakkeiden ja Sp-Rahastoyhtiön varainhoidon rahasto-osuuksien osuus 28,5 miljoonaa euroa (37,9). Pankilla ei ole hallussaan julkisesti noteerattuja osakkeita, joilla se kävisi aktiivisesti kauppaa.

Tilikauden aikana aktivoitiin taseeseen 0,5 miljoonalla eurolla vuokratiloihin kohdistuvia perusparannusmenoja.

Johdannaissopimukset

Pankki käyttää johdannaissopimuksia korkoriskiensä suojaamiseen. Tilikauden päättyessä johdannaisten positiivinen käypä arvo taseen vastaavaa –puolella, tase-erässä Johdannaissopimukset, oli yhteensä 8,5 miljoonaa euroa (8,0), josta käypää arvoa suojaavien johdannaisten osuus oli 8,5 miljoonaa euroa (8,0). Taseen vastattavaa –puolella, tase-erässä Johdannaissopimukset ja muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat, johdannaisten negatiivinen käypä arvo yhteensä oli 2,2 miljoonaa euroa (1,1). Tästä käypää arvoa suojaavien johdannaisten osuus oli 2,2 miljoonaa euroa (1,1). Pankki suojasi käyvän arvon suojauksella avistaehtoista talletussalkkua ja osaketalletusta. Suojausinstrumenttina olivat koronvaihtosopimukset ja osakeoptiot.

Johdannaissopimukset eritellään liitetiedoissa 1.6. Vakavaraisuuslaskennassa johdannaiset sisältyvät luotto- ja vastapuoliriskin vakavaraisuusvaatimukseen.

Yleisön talletukset

Pankin varainhankinnasta valtaosa muodostui yleisöltä vastaanotetuista talletuksista. Talletusten määrä vuoden lopussa oli 484,1 miljoonaa euroa (437,8). Talletukset kasvoivat vuoden aikana 46,2 miljoonaa euroa eli 10,6 prosenttia.

Muut velat

Muut velat muodostuvat pääasiassa veloista luottolaitoksille ja liikkeeseen lasketuista velkakirjoista, joita ovat sijoitustodistukset, joukkovelkakirjalainat sekä debentuurit, joilla on huonompi etuoikeus kuin pankin muilla veloilla. Velat luottolaitoksille olivat 129,2 miljoonaa euroa (164,1) koostuen 31.12.2016 muiden luottolaitosten pankkiin tekemistä talletuksista; muita velkoja ovat mm. repomyynnit, joita ei vuoden vaihteessa 2016 ollut (vrt. 2015 vuonna 11,5 milj. euroa).

Pankki laski liikkeeseen vuoden aikana joukkovelkakirjalainoja 10,7 miljoonaa euroa ja debenttuurilainoja 3,1 miljoonaa euroa, yhteensä 13,7 miljoonaa euroa. Tilikauden päättyessä liikkeeseen laskettujen velkakirjojen määrä pankin taseessa oli yhteensä 65,6 miljoonaa euroa (90,6), josta joukkovelkakirjalainoja 47,6 miljoonaa euroa ja debenttuurilainoja 18,0 miljoonaa euroa. Muut vieraan pääoman erät muodostuivat lähinnä lyhytaikaisista maksujenvälityseristä sekä tuottojen ja kulujen jaksotuksiin liittyvistä tilinpäätösvaiheen siirtyvistä eristä.

Oma pääoma ja tilinpäätössiirtojen kertymä

Pankin oma pääoma tilikauden päättyessä oli 45,1 miljoonaa euroa (42,3). Lisäystä edelliseen tilikauteen verrattuna oli 2,8 miljoonaa euroa. Omaan pääomaan sisältyvän käyvän arvon rahaston määrä laskennallisilla veroilla oikaistuna oli 2,1 miljoonaa euroa (0,3). Määrä koostui myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutoksesta 2,1 miljoonaa euroa (0,3).

Tilinpäätössiirtoja ovat poistoerot ja verotusperusteiset varaukset, joiden yhteismäärä kauden päättyessä oli 3,1 miljoonaa euroa (1,1), josta luottotappiovaraus oli 3,0 miljoonaa euroa (1,0). Vuonna 2016 luottotappiovarauksista kasvatettiin 2,0 miljoonaa euroa (kasvatettiin 1,0 miljoonaa euroa), jonka jälkeen varauksen määrä tilinpäätöksessä oli 0,6 prosenttia saamisista. Varauksesta 0,3 miljoonaa euroa on siirretty vararahastoon. Tilikauden aikana poistoeroa lisättiin 0,1 miljoonaa euroa.

Keskinäinen vastuu

Säästöpankkien yhteenliittymän muodostavat keskusyhteisö, jäsenluottolaitokset, jäsenluottolaitosten konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset ja sellaiset luottolaitokset, rahoituslaitokset ja palveluyritykset, joiden äänivallasta edellä mainitut yhteisöt yhdessä omistavat yli puolet. Säästöpankkiliitto osk toimii Yhteenliittymän keskusyhteisönä.

Keskusyhteisö vastaa jäsenluottolaitostensa veloista ja sitoumuksista yhteenliittymälain mukaisesti. Keskusyhteisö on velvollinen suorittamaan yhteenliittymälain mukaisesti tukitoimena jäsenluottolaitokselle määrän, joka on tarpeen jäsenluottolaitoksen selvitystilan estämiseksi. Keskusyhteisö vastaa jäsenluottolaitoksen niistä veloista, joita ei saada suoritetuksi jäsenluottolaitoksen varoista.

Jäsenluottolaitokset ovat velvollisia suorittamaan yhteenliittymälain säädetyin perustein keskusyhteisölle osuutensa määrästä, jonka keskusyhteisö on suorittanut joko toiselle jäsenluottolaitokselle tukitoimena, taikka toisen jäsenluottolaitoksen velkojalle maksuna erääntyneestä velasta, johon velkoja ei ole saanut suoritusta velalliseltaan.

Keskusyhteisöllä on velvollisuus yhteenliittymälain mukaisesti valvoa jäsenluottolaitosten toimintaa ja antaa niille niiden maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi ohjeita riskien hallinnasta, luotettavasta hallinnosta ja sisäisestä valvonnasta sekä ohjeita yhtenäisten tilinpäätösperusteiden noudattamiseksi yhteenliittymän yhdistellyn tilinpäätöksen laatimisessa. Keskusyhteisöllä on oikeus vahvistaa jäsenluottolaitoksille yleisiä toimintaperiaatteita noudatettavaksi näiden Yhteenliittymän kannalta merkittävässä toiminnassa.

Talletussuoja

Rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain (1195/2014) mukaan talletuspankilla on velvollisuus kuulua talletussuojajärjestelmään ja maksaa talletussuojamaksua. Talletussuoja korvaa tallettajien varat, jos ne eivät ole käytettävissä luottolaitoksen jouduttua pysyviin maksuvaikeuksiin. Korvaus on enimmillään 100.000 euroa yhtä luottolaitosta kohden. Samaan talletuspankkien yhteenliittymään kuuluvia talletuspankkeja pidetään talletussuojan osalta yhtenä luottolaitoksena. Tämä tarkoittaa, että yhdessä tai useammassa yhteenliittymään kuuluvassa talletuspankissa olevat varat korvataan yhteensä 100.000 euron enimmäismäärään asti. Säästöpankkien yhteenliittymä on tässä tarkoitettu talletuspankkien yhteenliittymä.

Pankin talletussuojamaksu oli tilikaudella 73 tuhatta euroa. Talletussuojasta vastaa vuoden 2015 alusta perustettu uusi viranomaisellinen, Rahoitusvakuusvirasto. Vanha talletussuojarahasto hyvittää kuitenkin jäsenpankeilleen Rahoitusvakuusviraston vuodelle 2016 määräämät talletussuojamaksut siinä suhteessa kuin kukin Vanhan talletussuojarahaston jäsenpankit ovat vuosien kuluessa kartuttaneet rahastoa. Näin ollen talletussuojamaksulla ei ole pankille kuluvaikutusta tilikaudella 2016.

Sijoittajien turva

Nooa Säästöpankki Oy kuuluu myös sijoittajien korvausrahastoon, jonka suojan piiriin kuuluvat kaikki ei-ammattimaiset sijoittajat. Sijoittajien korvausrahaston tarkoituksena on sen jäseninä olevien sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten korvausrahaston suojan piiriin kuuluvien sijoittajien saamisten turvaaminen. Korvausrahaston varoista korvataan sijoituspalveluyrityksen hallussa tai hallinnoitavana sijoituspalvelun tarjoamisen yhteydessä olevat suojan piiriin kuuluvien sijoittajien saamiset. Samalle sijoittajalle maksettavan korvauksen määrä on yhdeksän kymmenesosaa sijoittajan samalta sijoituspalveluyritykseltä olevan saamisen määrästä, kuitenkin enintään 20 000 euroa. Sijoittajien korvausrahastoa koskevan lainsäädännön mukaan Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvia pankkeja pidetään korvaussuojan osalta yhtenä pankkina.

Vakavaraisuuden hallinta

Nooa Säästöpankki Oy on määritellyt vakavaraisuuden hallintaprosessin, jonka tavoitteena on pankin riskinkantokyvyn riittävyden turvaaminen suhteessa toiminnan kaikkiin olennaisiin riskeihin. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi pankki tunnistaa ja arvioi toimintaansa liittyvät riskit kattavasti ja mitoitaa riskinkantokyvynsä vastaamaan pankin riskien yhteismäärää. Vakavaraisuutensa turvaamiseksi pankki asettaa riskiperusteiset pääomatavoitteet ja laatii pääomasuunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi. Vakavaraisuuden hallintaprosessin tavoitteena on myös ylläpitää ja kehittää laadukasta riskienhallintaa.

Pankki toimii strategiansa mukaisesti vähittäispankkitoiminnassa. Toimimalla vain tällä liiketoiminta-alueella pankki kykenee pitämään toimintaansa sisältyvät riskit hallittavina ja toiminnan laatuun nähden pieninä. Säästöpankin vakavaraisuuden hallinnasta vastaa pankin hallitus, joka myös määrittelee toimintaan liittyvät riskirajat. Pankin hallitus käy vuosittain läpi pankin vakavaraisuuden hallintaan liittyvät riskit, pääomasuunnitelman sekä riskeille asetetut rajat.

Vakavaraisuuden hallintaprosessissaan pankki laatii mm. tulos-, kasvu- ja vakavaraisuusennusteet. Ennusteiden perusteella pankki kartoittaa tarvittavat toimenpiteet, joilla liiketoimintastrategian mukainen vakavaraisuustaso kyetään ylläpitämään.

Omat varat ja vakavaraisuus

Nooa Säästöpankki Oy:n vakavaraisuussuhde nousi 4,4 prosenttiyksikköä ja oli vuoden lopussa 19,65 prosenttia. Ensisijaisten omien varojen suhde riskipainotettuihin eriin oli 16,39 % (12,47 %). Nooa Säästöpankki Oy:n vakavaraisuus on vahvalla tasolla ja täyttää sekä 8 %:n vähimmäistason että lisäpääomavaatimukset. Vuoden 2015 alussa otettiin käyttöön sekä kiinteä lisäpääomavaatimus 2,5 % että muuttuva lisäpääomavaatimus, jonka viranomaiset voivat tarvittaessa asettaa 0–2,5 %:n tasolle. Vuonna 2016 muuttuvaa lisäpääomavaatimusta ei asetettu.

Nooa Säästöpankki Oy:n omat varat yhteensä olivat 55,7 miljoonaa euroa (45,6), kun omien varojen vähimmäisvaatimus oli 22,7 miljoonaa euroa (23,9). Ydinpääoma (CET1) määrä oli 46,5 miljoonaa euroa. Ensisijaisten omien varojen määrä oli 46,5 miljoonaa euroa (37,3). Toissijaiset omat varat olivat 9,3 miljoonaa euroa (8,3).

Nooa Säästöpankki Oy:n vakavaraisuuden positiiviseen kehitykseen vaikuttivat liiketuloksen lisäksi Aktia Hypoteekkipankin osakeomistuksen myynti, minkä vuoksi pankki ei joutunut vähentämään yli 10 %:n omistusosuuttaan ensisijaisista omista pääomista omistuksen vapauduttua.

Finanssivalvonta on myöntänyt luvan olla vähentämättä Yhteenliittymän jäsenluottolaitosten sisäisiä omistusosuuksia omien varojen instrumenteista laskettaessa omia varoja yksittäisen pankin tasolla ja alakonsolidointiryhmän tasolla. Lisäksi Finanssivalvonta on myöntänyt luvan soveltaa 0 prosentin riskipainoa Yhteenliittymän yhteisvastuun piirissä oleviin sisäisiin luottolaitosvastuisiin. Luvat perustuvat EU:n vakavaraisuusasetukseen (EU 575/2013) ja lakiin talletuspankkien yhteenliittymästä (599/2010).

Säästöpankki soveltaa vakavaraisuuslaskennassa luottoriskin laskentaan standardimenetelmää ja operatiivisen riskin osalta perusmenetelmää. Nooa Säästöpankki Oy julkistaa vakavaraisuuslaskennan kannalta olennaiset tiedot vuosittain osana toimintakertomustaan ja tilinpäätöksen liitetietoja. Puolivuosittain tehtävässä osavuositarkastuksessa julkistetaan keskeiset vakavaraisuustiedot.

Säästöpankkiryhmä julkistaa Säästöpankkien yhteenliittymän ns. Pilari III:n mukaiset vakavaraisuustiedot tilinpäätöksessään. Säästöpankkiryhmän tilinpäätös on luettavissa www.saastopankki.fi verkkopalvelussa.

Säästöpankin vakavaraisuutta koskevat tiedot sisältyvät Säästöpankkiryhmän konsolidoituun tilinpäätökseen. Yhteenliittymälain 21 ja 21 a §:ssä tarkoitettuja poikkeuslupia ei sovelleta Säästöpankkiin.

VAKAVARAISUUSLASKELMA

Omat varat	2016	2015
Ydinpääoma ennen vähennyksiä	47 588	43 134
Vähennykset ydinpääomasta	-1 112	-5 859
Ydinpääoma (CET1) yhteensä	46 476	37 275
Ensisijainen pääoma (T1 = CET1 + AT1) yhteensä	46 476	37 275
Toissijainen pääoma ennen vähennyksiä	9 253	8 373
Vähennykset toissijaisesta pääomasta		- 35
Toissijainen pääoma (T2) yhteensä	9 253	8 338
Omat varat (TC = T1 + T2) yhteensä	55 729	45 613
Riskipainotetut erät		
Luotto- ja vastapuoliriski	249 683	265 207
Vastuun arvonokaisuriski (CVA)	9 750	10 499
Markkinariski		
Valuuttariski		
Operatiivinen riski	24 115	23 265
Riskipainotetut erät yhteensä	283 549	298 970
Luottolaitoslain mukainen kiinteä lisäpääomapuskuri (2,5%)	7 089	7 474
Ydinpääoma (CET1) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	16,39 %	12,47 %
Ensisijainen pääoma (T1) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	16,39 %	12,47 %
Omat varat yhteensä (TC) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	19,65 %	15,26 %

Vähimmäisomavaraisuusaste

Säästöpankin vähimmäisomavaraisuusaste oli 6,1 prosenttia. Vähimmäisomavaraisuusaste on laskettu tiedossa olevan sääntelyn mukaisesti ja kuvaa pankin ensisijaisten pääomien suhdetta kokonaisvastuisiin.

	2016	2015
Ensisijainen pääoma	46 476	37 275
Vastuiden kokonaismäärä	761 768	756 270
Vähimmäisomavaraisuusaste	6,10 %	4,93 %

Kriisinratkaisusuunnitelma

Euroopan parlamentin ja unionin direktiivi 2014/59/EU luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten elvytys- ja kriisinratkaisukehyksestä tuotiin kansallisesti voimaan 1.1.2015 alkaen (Laki luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta). Kriisinratkaisulain toteuttamiseksi perustettiin Rahoitusvakausvirasto (Laki rahoitusvakausvirastosta, 1995/2014), joka luo Säästöpankkien yhteenliittymälle kriisinratkaisusuunnitelman alkuvuodesta 2017. Osana kriisinratkaisusuunnitelmaa tullaan asettamaan yhteenliittymätasolla vaatimus omien varojen ja vähennyskelpoisten velkojen määrästä (MREL-vaade) ja se astuu voimaan 31.12.2017. Vaadetta ei kohdisteta jäsenluottolaitoksiin, mutta jäsenluottolaitoskohtaista vaatimusta tullaan arvioimaan uudelleen vuonna 2018. MREL-vaade on luonteeltaan Pilari 2 –tyyppinen minimivaade, joka on täytettävä jatkuvasti.

Riskienhallinta

Riskienhallinnan tavoite

Riskienhallinnan periaatteet ja organisointi

Riskienhallinnalla tarkoitetaan liiketoiminnasta aiheutuvien sekä siihen olennaisesti liittyvien riskien tunnistamista, arviointia, mittaamista, rajoittamista ja seuranta. Riskienhallinnalla pyritään vähentämään ennakoimattomien tappioiden todennäköisyyttä tai uhkaa valvottavan maineelle ja siten varmistamaan ryhmästrategian toteuttamista. Riskien- ja vakavaraisuudenhallinta on osa sisäistä valvontaa.

Riskienhallinnan tavoitteena on turvata pankin riskinkantokyky ja varmistaa toiminnan jatkuvuus. Riskinkantokyky muodostuu toiminnan laajuuteen ja vaativuuteen suhteutetusta riittävästä ja tehokkaasta riskienhallinnasta sekä kannattavaan liiketoimintaan perustuvasta riittävästä maksuvalmiudesta ja vakavaraisuudesta.

Riskien- ja vakavaraisuudenhallinta luo edellytykset riskien tunnistamiselle, arvioinnille, mittaukselle ja riskien rajaamiselle pankin kannalta turvalliselle tasolle. Eri riskialueiden ja liiketoimintojen edellyttämät pääomatarpeet määritetään luotettavasti ja riippumattomasti sekä pääoma kohdennetaan suunnitelmallisesti nykyisen ja suunnitellun riskinoton mukaan sekä pankin maksuvalmiuden hallinnan kannalta oikein.

Riskienhallinta on osa pankin sisäistä valvontaa ja keskeinen osa pankin operatiivista toimintaa. Pankin riskienhallintastrategia perustuu hallituksen pankille vahvistamaan päämäärään ja liiketoimintastrategiaan, riskienhallintaohjeisiin, valtuusjärjestelmään sekä keskeisimmistä liiketoiminnan osa-alueista tuotettavaan riski- ja poikkeamaraportointiin.

Pankki kohdistaa strategiansa mukaisesti liiketoimintansa vähittäispankkitoiminnan vähäriskeeseen osaan. Pankilla ei ole taloudelliseen kantokykyynsä nähden ylisuuria asiakas- tai sijoitusriskikeskittymiä eikä pankki niitä strategiansa mukaisesti myöskään ota.

Pankki pitää vakavaraisuutensa turvallisella tasolla. Pankin vakavaraisuutta ja riskienkantokykyä vahvistetaan kannattavalla liiketoiminnalla. Luotto- ja muiden riskien muodostaman tappiowan pankki huomioi tilinpäätöksessään riittävällä arvonalentumiskirjauksilla ja muilla tappiokirjauksilla.

Hallitukselle annetaan säännöllisesti tietoa pankin eri riskeistä ja niiden tasoista. Pankin hallitus asettaa riskinottohalukkuuden tason hyväksymällä riskialuekohtaiset riskistrategiat ja tarvittavat riskilimitit ja seurantarajat. Riskistrategian toteutumista seurataan riskilimiittien ja seurantarajojen valvonnalla ja raportoinnilla, jota suoritetaan liiketoiminnasta riippumattomasti. Hallitus myös hyväksyy valtuudet ja puitteet riskinotolle määrittelemällä sallitut riskirajat eri riskialueille. Valtuuksien puitteissa vastuu päivittäisestä riskien seurannasta ja valvonnasta kuuluu toimivalle johdolle. Toimiva johto hyödyntää seurannassaan järjestelmien tuottamia raportteja eri riskien osa-alueilta. Riskien raportointiin ja seurantaan tarkoitettujen järjestelmien sekä käytännöt täyttävät riskienhallinnalle asetetut edellytykset ottaen huomioon pankin toiminnan luonteen ja laajuuden.

Pankilla on seuraavat liiketoiminnasta riippumattomat toiminnot varmistamassa tehokas ja kattava sisäinen valvonta:

- riippumaton riskienvalvonta
- säännösten noudattamisen varmistamisesta vastaava toiminto (compliance)
- sisäisen tarkastuksen toiminto

Riippumattoman riskienvalvonnan tehtävänä on varmistaa ja valvoa, että pankin riskienhallinta on riittävällä tasolla suhteessa pankin liiketoiminnan laatuun, laajuuteen, monimuotoisuuteen ja riskeihin. Riskienvalvontatoiminnon tehtävänä on avustaa pankin hallitusta ja toimivaa johtoa riittävän riskienhallinnan järjestämisessä sekä toimivuuden ja tehokkuuden valvonnassa.

Compliance –toiminto varmistaa että pankissa noudatetaan lainsäädäntöä, viranomaisten antamia ohjeita ja määräyksiä. Compliance –toiminnon vastuulla on valvoa että pankissa noudatetaan annettuja sisäisiä ohjeita, henkilöstöä sitovia eettisiä periaatteita sekä muita rahoitusmarkkinoilla vallitsevia ohjeita.

Pankin hallitus on asettanut pankille sisäisen tarkastuksen ja vahvistanut sisäiselle tarkastukselle tarkastussuunnitelman sekä raportointiperiaatteet. Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on pankin toimintaorganisaation sisäisen valvonnan laajuuden ja riittävyuden arviointi sekä riskienhallintajärjestelmien toimivuuden valvonta ja arviointi. Sisäinen tarkastus raportoi havainnoistaan toimitusjohtajalle ja hallitukselle.

Pankin hallitus vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä lainsäädännön, viranomaisvaateiden ja keskusyhteisön hallituksen antaman ohjeistuksen mukaisesti.

Säästöpankkien yhteenliittymän riskienhallinnan menettelytapoja ylläpidetään ja kehitetään keskusyhteisön riippumattoman riskienvalvonnan toimesta, jotta varmistetaan että myös kaikki uudet, olennaiset mutta aikaisemmin tunnistamattomat riskit tulevat liiketoimintojen riskienhallinnan piiriin.

Merkittävät tai riskipitoiset sitoumukset tehdään kollegiaalisen päätöksentekomenettelyn mukaisesti ja valtuuksien käyttö on rajattu limiiteillä. Liiketoimintaa ja prosesseja ohjataan sisäisillä toimintaohjeilla, joiden noudattamista ja ajantasaisuutta valvotaan. Tehdyt päätökset ja merkittävät liiketoimet dokumentoidaan ja arkistoidaan. Olennainen osa riskienhallintaa suoritetaan päivittäisissä varmistuksissa. Tehtyjen päätösten toimeenpanoa seurataan hyväksymisillä, todentamisilla, varmistuksilla, täsmäytyksillä sekä seuranta- ja poikkeamisraporteilla.

Luottoriskit

Luottoriskillä tarkoitetaan sitä, että vastapuoli ei todennäköisesti täytä sopimuksen mukaisia velvoitteitaan. Luottoriskien suurin lähde ovat luotot, mutta luottoriskiä (vastapuoliriskiä) voi syntyä myös muunlaisista saamisista, kuten joukkovelkakirjalainoista, lyhytaikaisista saamistodistuksista ja johdannaisopimuksista sekä taseen ulkopuolisista sitoumuksista, kuten käyttämättömistä luottojärjestelyistä ja -limiiteistä, takauksista.

Pankin hallitus ohjaa pankin luottoriskien hallintaa, siinä käytettäviä menetelmiä sekä niiden valvontaa ja raportointia vahvistamallaan luottoriskistrategialla, sen perusteella antamallaan luottoriskejä ja niiden hallintaa koskevilla muilla ohjeilla sekä asettamallaan riskilimiiteillä ja muilla seurantarajoilla.

Luottoriskien hallinnan tavoitteena on rajoittaa asiakasvastuista syntyvien riskien tulos- ja vaka-varaisuusvaikutukset hyväksyttävälle tasolle. Hallituksen vahvistama liiketoimintastrategia ja luotonanto-ohjeet määrittelevät enimmäismäärät riskikeskittymille ja ohjaavat luotonannon suuntaamista asiakassektoreittain, toimialoittain ja luottokelpoisuusluokittain.

Pankin keskeisiä asiakasryhmiä ovat toimialueen henkilöasiakkaat ja pienyrittäjät. Pankin varainhankinnasta pääosa on myönnetty luottoina pankin asiakkaille. Pankin taseessa olevista luotoista kotitalouksien ja elinkeinonharjoittajien yhteinen osuus on 90,2 % (92,2 %) ja muiden 9,8 % (7,8 %). Valtaosa, 92,7 % (91,7 %), pankin luotoista on myönnetty asuntovakuutta vastaan.

Asiakkaiden luottoriskien hallinta perustuu asiakasvastuuhenkilön suorittamaan asiakasseurantaan ja sisäiseen luottokelpoisuusluokitteluun. Luotonmyöntö perustuu ensisijaisesti asiakkaan riittävään luotonhoitokykyyn. Asiakkaan maksukyky, aiempi maksukäyttäytyminen, hakemuksen luottoluokitus ja tarjotut vakuudet muodostavat perustan luottopäätöksille ja luoton riskiperusteiselle hinnoittelulle. Olemassa olevat luotot luokitellaan luottoluokitus-mallilla, joka huomioi asiakkaan maksukäyttäytymisen muutokset.

Pankin hallitus tekee suurimmat luottopäätökset. Hallitus on edelleen delegoinut luottovaltuuksia pankin luottoryhmälle ja muille nimetyille toimihenkilöille. Luottopäätökset tehdään pankin hallituksen vahvistamien luotonanto-ohjeiden mukaisesti. Sääntönä on vähintään kahden päätöksentekijän periaate. Luottopäätökset perustuvat asiakkaan luottokelpoisuuteen ja maksukykyyn sekä muiden luoton myöntämiskriteereiden, kuten vakuusvaatimusten täyttymiseen. Luotot on myönnetty pääosin turvaavin vakuuksin. Vakuudet arvostetaan varovaisesti käypään arvoon ja niiden käypiä arvoja seurataan säännöllisesti sekä tilastoja että hyvää toimialuetuntemusta hyödyntämällä. Pankin hallitus on vahvistanut pankille ohjeet eri vakuusmuotojen arvostuksista ja niiden vakuusarvoista, joita vastaan luottoa voidaan myöntää.

Luottoriskiä arvioidaan jatkuvasti seuraamalla mm. takaisinmaksussa esiintyviä viivästyksiä ja järjestämättömiä luottoja. Asiakaskohtaisia vastuiden ja vakuuksien määriä seurataan asiakasvastuuhenkilöiden taholta perustuen jatkuvaan maksukäyttäytymisen ja asiakkaiden toiminnan seuraamiseen. Hallitukselle raportoidaan säännöllisesti asiakasvastuista ja järjestämättömistä luotoista. Raportointi sisältää mm. riskien määrän ja kehityksen asiakaskokonaisuuksittain, toimialoittain ja luottokelpoisuusluokittain.

Likviditeettiriski

Likviditeettiriskillä tarkoitetaan pankin kykyä vastata sitoumuksistaan. Likviditeettiriski voi aiheutua sisään tulevien ja ulos menevien kassavirtojen hallitsemattomuudesta ja/tai ennakoimattomuudesta. Likviditeettiriskiksi voidaan määritellä myös tarvittavan jälleerahoituksen kustannusten hallitsematon nousu. Likviditeettiriski voidaan tarkemmin jakaa lyhyen aikavälin maksuvalmiusriskiin ja pitkän aikavälin rahoitusriskiin. Pankin liiketoiminta on talletuspankkitoimintaa, johon keskeisenä osana kuuluu maturiteettitransformaation kautta tuleva rahoitusriski. Liiketoiminnan perustana on pankin asiakkailtaan vastaanottamat talletukset, joilla rahoitetaan kohdeasiakkaille myönnettävää luotonantoa.

Hallituksella on kokonaisvastuu likviditeettiriskistrategiasta, riskinottotason linjauksesta ja likviditeettiriskin hallintaan liittyvistä menettelytavoista, jotka liittyvät likviditeettiriskin tunnistamiseen, mittaamiseen, rajoittamiseen, seurantaan sekä valvontaan. Pankin hallitus hyväksyy likviditeettistrategian ja muun ohjeistuksen sekä asettaa likviditeettiriskin seurannalle limiitit ja muut seurantarajat.

Nooa Säästöpankki Oy hankkii tarvitsemansa jälleerahoituksen talletuksina omalta toimialueeltaan. Talletustiliehtojen mukaan merkittävä osa jälleerahoituksesta on avistaehtoista jakautuen yli 23 000 tallettaja-asiakkaalle. Pankin tavoitteena on pidentää jälleerahoituksensa maturiteettia ja ylläpitää laajaa rahoituspohjaa.

Pankki sijoittaa varainhankinnastaan enintään hallituksen vahvistaman määrän luotonantoon ja pitää maksuvalmiutensa hyvänä sijoittamalla likvidit varat pääosin jälkimarkkinakelpoisiin rahoitusinstrumentteihin ja lyhytaikaisiin talletuksiin muihin rahalaitokseen. Pankin taseessa olevista luotoista on 32,3 % (30,8 %) luotoissa, joiden luottoaika on yli 20 vuotta. Vuoden 2016 aikana pankin rahoitusasema pysyi vakaana.

Markkinariski

Markkinariskejä syntyy pankin rahoitustaseista, joka koostuu anto- ja ottolainauksesta, markkinaehtoisesta jälleerahoituksesta sekä sijoitus –ja likviditeettisalkuista.

Markkinariskillä tarkoitetaan korkojen ja markkinahintojen muutosten vaikutusta pankin tulokseen ja omiin varoihin. Pankin merkittävin markkinariski on rahoitustaseen korkoriski, jota seurataan sekä nykyarvon että tuloriskin kautta. Rahoitustaseen korkoriskin hallinnan periaatteet on kuvattu alla kohdassa rahoitustaseen korkoriski. Pankin liiketoimintaan ei lähtökohtaisesti kuulu kaupankäynti omaan lukuun tai asiakaskaupankäynti. Johdannaisten käyttö on rajoitettu suojaustarkoitukseen.

Kaupankäyntitoiminnassa korkojen muutos aiheuttaa markkinariskin toteutumisen arvopapereiden markkina-arvon muutoksena. Osakeriskillä tarkoitetaan mm. julkisesti noteerattavien osakkeiden ja rahasto-osuuksien kurssimuutosten aiheuttamaa tulosvaikutusta. Pankin tavoitteena arvopaperisijoituksissa on hankkia tuotto-riskisuhteeltaan kilpailukykyinen tuotto sijoitetulle pääomalle.

Sijoitus- ja likviditeettisalkun markkinariski muodostuu sijoituskohteen hinta-, korko- ja valuuttariskistä. Osakekurssien, korkojen ja valuuttojen muutokset vaikuttavat sijoitussalkun omistuksen arvoon ja sitä kautta tuottoon. Sijoitussalkun markkinariskiä mitataan ja seurataan omaisuus-luokittain, vastapuolittain ja sektoreittain. Hallitukselle raportoidaan säännöllisesti sijoitussalkun position kehitys ja suurimmat vastapuolet.

Pankki sijoittaa arvopapereihin vain siten, että kurssimuutosten tulosvaikutus ei vaaranna pankin vakavaraisuutta tai kannattavuutta. Tilinpäätöshetkellä arvopapereiden realisoitumattomista arvomuutoksista aiheutuva vaikutus pankin omiin varoihin oli 2 322 tuhatta euroa (-283). Tulokseen sisältyi arvopapereista kirjattuja realisoitumattomia arvomuutoksia nettomäärältään

190 tuhatta euroa (-556) Lisäksi realisoitumattomia arvomuutoksia sisältyy käyvän arvon rahastoon, määrältään 2 132 tuhatta euroa (274), josta myytävissä olevien rahoitusvarojen arvomuutos 2 132 tuhatta euroa (274). Pankilla ei ole arvopapereihin liittyvää koko toiminnan selvitysrisikistä aiheutuvaa vähimmäisvakavaraisuusvaatimusta.

Sijoitusten hajauttamisella vähennetään yksittäisistä sijoituksista aiheutuvaa keskittyneisyysriskiä. Pankilla ei ole sijoituskokonaisuuksia, joissa sijoitusten ja saamisten määrä ylittäisivät luottolaitoslain asettaman ylärajan 25 % pankin omista varoista (ns. suuret asiakasriskit). Sijoitustoiminnassa ei oteta suoraa valuuttariskiä, mutta sitä sisältyy vähäisissä määrin joihinkin rahastoihin.

Rahoitustaseen korkoriski

Pankin merkittävin markkinariski on rahoitustaseen korkoriski, jota seurataan sekä nykyarvon että tulariskin kautta. Pankin liiketoiminta on vähittäispankkitoimintaa, johon olennaisena osana kuuluu korkoriski. Korkoriskiä syntyy pankin rahoitustaseista, jotka koostuvat anto- ja ottolainauksesta, markkinaehtoisesta jälleenerahoituksesta sekä sijoitus- ja likvideettisalkuista. Pankin kaupankäyntivarastot ovat vakavaraisuusasetuksessa määritellyjä ns. pieniä kaupankäyntivarastoja, joiden korkoriskipositiot ovat vähäisiä.

Korkoriskillä tarkoitetaan korkomuutosten haitallista vaikutusta pankkitoiminnan taseen ja taseen ulkopuolisten erien markkina-arvoon (nykyarvoriski) tai korkokatteeseen (tulariski). Korkoriski voidaan edelleen jakaa seuraaviin riskilajeihin:

- korkokäyräriski, joka syntyy korkokäyrän muutosten vaikutuksena varojen ja velkojen tulevaisuuden kassavirtojen nykyarvoon
- uudelleenhinnoitteluriski, joka syntyy kiinteäkorkoisten erien osalta maturiteettien eriaikaisuudesta ja vaihtuvakorkoisten erien osalta varojen ja velkojen eriaikaisesta uudelleenhinnoittelusta
- korkoperusteriski, joka syntyy varojen ja velkojen erilaisista korkoperusteista
- optionaalisuusriski, joka syntyy itsenäisistä ja kytketyistä optioista, joissa päätös toteutuksesta voi riippua koroista. Tällaisia ovat mm. joukkovelkakirjoissa kytketyt osto- tai myyntioptiot sekä oikeus lainan takaisinmaksuun tai talletuksen nostoon ennenaikaisesti ilman korvausta.

Korkoriskien hallinnan tavoitteena on pankin korkokatteen ja nykyarvon vakauttaminen tasolle, jossa pankin liiketoiminta on kannattavaa, sekä niiden vaihtelun rajoittaminen siten, että pankin vakavaraisuus ei ole uhattuna voimakkaissakaan korkoympäristön muutoksissa. Pankin riskinottohalukkuus korkoriskin osalta kuvataan pankin hallituksen asettamilla korkoriskilimiiteillä. Korkoriskiä voidaan hallita muokkaamalla tuote- ja taserakennetta, suunnittelemalla sijoitusten ja liikkeeseenlaskujen korkosidonaisuutta ja maturiteettia sekä tekemällä suojaavia korkojohdannaisia.

Pankki käyttää aktiivisesti korkokatteen suojaamisessa korkojohdannaisia: korko-optioita ja koronvaihtosopimuksia. Johdannaisten korkoriskiä seurataan erikseen sekä nykyarvo- että tulariskilaskennassa.

Pankin korkoriskiä mitataan kuukausittain sekä korkokatteen että taseen nykyarvon muutoksen kautta. Nykyarvomenetelmässä mitataan, kuinka paljon taseen käypä arvo muuttuu korkojen muuttuessa ja kunkin tase-erän markkina-arvon odotetaan muodostuvan kyseisen instrumentin luomien rahavirtojen nykyarvona. Tulariskimallissa ennustetaan tulevaa korkokatetta vuoden horisontilla markkinakorkojen muuttuessa.

Pankin hallitus on myöntänyt toimivalle johdolle valtuudet suojaavien johdannaisten käyttöön. Korkoriskiään pienentääkseen pankki käyttää suojaavia johdannaissopimuksia, joiden käytöstä

on tehty tarkempaa selkoa kohdassa johdannaissopimukset. Pankin hallitus on myöntänyt toimivalle johdolle valtuudet johdannaisten käyttöön. Pankki suojaa operatiivisesti korkoriskiään, mutta ei sovelta suojauslaskentaa, jolloin johdannaisten käsitellään kirjanpidossa kaupankäyntitarkoituksessa pidettävänä johdannaisina.

Korkoriskin mittaamisessa käytetään gap-analyysia. Herkkyysanalyysi mittaa yhden prosenttiyksikön korkotason muutoksen vaikutusta vuotuisen korkokatteeseen. Näin laskettu pankin korkoriski oli 31.12.2016 +/-1,0 prosenttia vuoden 2016 korkokatteesta. Pankin korkoriski raportoidaan säännöllisesti hallitukselle, joka on vahvistamisessaan ohjeissa antanut enimmäismäärät pankin korkoriskille. Pankki käyttää korkoriskin mittaamisessa taseanalyysia, joka mittaa termiinikorkojen yhden ja kahden prosenttiyksikön muutosten vaikutusta tulevien 1 - 60 kk:n korkokatteeseen. Ennuste lasketaan raportointihetkellä markkinoilta saatavilla termiinikoroilla seuraaville viidelle vuodelle.

Johdannaissopimukset

Pankki suojaa korollisia velkojaan korkojen muutoksia vastaan korkojohdannaisilla ja soveltaa niihin suojauslaskentaa koskevia määräyksiä sekä seuraa säännöllisesti suojausten tehokkuutta. Johdannaisten eritellään liitetiedossa 1.6. Pankki seuraa kuukausittain johdannaisiin liittyviä riskejä kuten johdannaisten käyvän arvon muutoksia verrattuna korkokäyrän muutoksiin sekä muutoksia pankin taseasemassa ja korkokatteen herkkyydessä koronmuutoksille.

Kiinteistöriski

Kiinteistöriskillä tarkoitetaan kiinteistöomaisuuteen kohdistuvaa arvonalentumis-, tuotto- tai vahingoittumisriskiä. Kiinteistösijoitukset eivät kuulu pankin liiketoimintaan. Pankin kaikki toimitilat on vuokrattu. Jäljellä olevat vuokra-ajat vaihtelevat noin yhdestä kuuteen vuoteen.

Operatiivinen riski

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan tappionvaaraa, joka aiheutuu riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä. Myös oikeudelliset riskit sisältyvät operatiivisiin riskeihin. Myös luotto- ja kaupankäyntiprosessien eri vaiheisiin sisältyy sekä operatiivisia riskejä että luotto-, likviditeetti- ja markkinariskejä, joita on arvioitu ryhmätason operatiivisten riskien arvioinnissa. Strategiset riskit on tässä rajattu operatiivisten riskien ulkopuolelle. Pankin liiketoiminnassa noudatetaan voimassa olevia lain säännöksiä, viranomaisten antamia määräyksiä, Finanssialan Keskusliitossa vahvistettuja hyvän pankkitavan säännöksiä sekä operatiivisten riskien hallinnan periaatteita ja järjestämistä samoin kuin muita ryhmän sisäisiä ohjeita.

Pankin hallituksella on kokonaisvastuu pankkiliiketoiminnan operatiivisesta riskistä, riskinotto-son linjauksesta ja operatiivisten riskien hallintaan liittyvistä menettelytavoista, jotka liittyvät tunnistamiseen, mittaamiseen, rajoittamiseen, seurantaan sekä valvontaan. Pankin hallitus hyväksyy operatiivisten riskien hallinnan periaatteet. Operatiiviselle johdolle raportoidaan säännöllisesti operatiivisista riskeistä ja toteutuneista vahingoista sekä läheltä piti tilanteista ja se hyväksyy keskeiset operatiiviset ohjeet.

Merkittävimpiin tuotteisiin, palveluihin, toimintoihin, prosesseihin ja järjestelmiin liittyvät operatiiviset riskit tunnistetaan. Operatiivisten riskien tunnistamisen kautta määritellään valvonta ja kontrollit. Osa operatiivisten riskien aiheuttamista tappioista suojataan vakuutusturvalla. Lisäksi pankin jatkuvuussuunnitelmalla varaudutaan toiminnan merkittäviin häiriöihin.

Oikeudelliset riskit

Oikeudellisilla riskeillä tarkoitetaan pätemättömistä sopimuksista tai puutteellisesta dokumentaatiosta aiheutuvaa tappiota ja lain tai viranomais määräysten rikkomisesta aiheutuvaa sanktioiden, korvausvelvollisuuden asiakasta kohtaan tai menetetyn liikearvon riskiä. Pankkitoiminnassa noudatetaan pankki- ja vakuutusalan vakioehtoja. Muita kuin vakiomuotoisia sopimuksia laadittaessa käytetään lakiasiantuntijoita sekä tarvittaessa myös ulkopuolisia asiantuntijoita.

Säännösten noudattamisesta ja koordinoinnista vastaa compliance -toiminto. Compliance -toiminto varmistaa, että lainsäädäntöä, sekä viranomaisten antamia ohjeita ja määräyksiä noudatetaan. Compliance -toiminnon vastuulla on myös valvoa, että annettuja sisäisiä ohjeita ja henkilöstöä sitovia eettisiä periaatteita sekä myös muita rahoitus- ja vakuutusmarkkinoilla vallitsevia ohjeita noudatetaan.

Liiketoimintariski

Liiketoimintariskit kuvaavat liiketoimintaympäristöstä johtuvien epävarmuuksien vaikutuksia liiketoimintaan. Liiketoimintariskit syntyvät kilpailusta, markkinoiden ja asiakaskäyttäytymisen muutoksista sekä tuloksen muodostumisen odottamattomista heilahteluista. Liiketoimintariskit voivat syntyä myös väärän strategian valinnasta, puutteellisesta johtamisesta tai hitaasta reagoinnista toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin. Liiketoimintariskiä hallitaan ja minimoidaan strategia- ja liiketoimintasuunnittelun kautta.

Hallinto ja henkilöstö

Nooa Säästöpankki Oy:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 17.3.2016. Yhtiökokouksessa käsiteltiin vuoden 2015 tilinpäätös. Hallituksen esitys voitonjaosta hyväksyttiin. Lisäksi yhtiökokous myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle.

Nooa Säästöpankki Oy:n hallitukseen kuuluu 8 jäsentä. Hallituksen puheenjohtajana on toiminut Pirkko Ahonen ja varapuheenjohtajana Jukka Suominen. Pankin toimitusjohtajana toimii Tommi Rytönen ja varatoimitusjohtajana on toiminut Pekka Haajanen. Hallitus kokoontui vuoden aikana säännöllisesti 15 kertaa.

Pankin palveluksessa oli vuoden lopussa 77 henkilöä, joista kokoaikaisia oli 67 ja määräaikaisia 10 henkilöä. Henkilömäärä kasvoi vuoden aikana. Henkilökunnan keski-ikä oli tilinpäätöshetkellä 39 vuotta.

Pankin tilintarkastajina on toiminut KHT Henry Maarala KPMG Oy Ab:ltä. Pankki on ulkoistanut sisäisen tarkastuksensa PWC:lle. Päävastuullisena sisäisenä tarkastajana on toiminut KHT Hannu Kaijomaa. Pankin Risk & Compliance officerina aloitti syyskuun 2016 alussa Kullervo Savola.

Pankin hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä

Osakeyhtiömuotoisen säästöpankin varsinaisessa yhtiökokouksessa käsitellään edellisen vuoden tilinpäätös, voitonjako, vastuuvapauden myöntäminen sekä valitaan hallituksen jäsenet. Päätökset pankin liiketoiminnasta ja strategisista asioista tekee pankin hallitus. Lisäksi hallituksen tehtävänä on tehdä päätökset merkittävimmistä, pankin liiketoimintaan liittyvistä asioista sekä valita pankille toimitusjohtaja. Hallituksen työskentely perustuu vahvistettuihin ohjeisiin. Pankin toimitusjohtaja hoitaa pankin juoksevaa hallintoa hallitukselta saamiensa ohjeiden mukaisesti.

Hallitusten jäsenten ja toimitusjohtajan riippumattomuuden selvittäminen tapahtuu Finanssivalvonnan ja sen edeltäjän Rahoitustarkastuksen antamien määräysten mukaisesti. Tehtävään valittaessa sekä vuosittain hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan on annettava selvitys yhteisöistä, joissa he toimivat. Lisäksi hallituksen jäsenen ja toimitusjohtajan on annettava Rahoitustarkastuksen määräyksen mukainen sopivuus- ja luotettavuus selvitys tehtävää vastaanottaessaan.

Palkitsemisjärjestelmät

Säästöpankin palkitsemisessa noudatetaan Euroopan Unionin ja kansallisen lainsäädännön säännöksiä sekä Finanssivalvonnan ohjeita. Henkilöstön ja johdon palkitsemisjärjestelmä perustuu voimassa olevaan lakiin ja finanssialaa koskeviin säännöksiin.

Säästöpankki noudattaa päätettäessä toimivan johdon ja henkilökunnan palkitsemisjärjestelmästä luottolaitoslain Hallinto- ja ohjausjärjestelmien 8. luku. Säästöpankissa ei kuitenkaan sovelleta Luottolaitoslain 8 luvun 9,11 ja 12 §:ien säännöksiä niihin palkkionsaajiin, joiden muuttuva palkkio yhden vuoden ansaintajaksolta ei ylitä 50.000 euroa, eikä ylitä 100 %:ia palkkionsaajan kiinteän palkkion kokonaismäärästä.

Palkitsemisjärjestelmällä tarkoitetaan niitä päätöksiä, sopimuksia, toimintaperiaatteita ja menettelytapoja, joita noudatetaan johdon ja henkilöstön palkitsemisessa. Palkitsemisjärjestelmä sisältää sekä palkitsemistavan että sen kehittämiseen ja toteuttamiseen liittyvät prosessit. Palkitsemisjärjestelmää kehitetään aktiivisesti ja pitkäjänteisesti yhteenliittymän kilpailukyvyyn, hyvän taloudellisen kehityksen, kannustavuuden, sitouttamisen sekä uusien pätevien henkilöiden saatavuuden turvaamiseksi.

Palkitsemisen periaatteet ovat pankin liiketoimintastrategian, tavoitteiden ja arvojen mukaisia vastaten pitkän aikavälin etua. Palkitsemisjärjestelmä on pankin hyvän ja tehokkaan riskienhallinnan kanssa ja toteutetaan aina voimassa olevien riskienhallintaperiaatteiden puitteissa. Palkitseminen ei kannusta toiminnassa riskinottoon, joka ylittää pankin riskinkantokyvyn perusteella määritellyn tai muuten kestävän riskitason.

Toimitusjohtajan työsuhteen ehdot ja edut hyväksyy pankin hallitus. Hallituksen jäsenille maksetaan kokouskohtainen palkkio. Hallituksen puheenjohtaja ja jäsenet saavat kokouspalkkioiden lisäksi vuosittaisen palkkion. Pankilla on käytössä palkitsemisjärjestelmä. Palkitsemisjärjestelmän tavoitteena on palkita henkilökunnan suorituksia pankin strategian mukaisten tavoitteiden saavuttamisesta.

Säästöpankissa on tunnistettu merkittävät riskinottajahenkilöt, jotka voivat vaikuttaa pankin riskiprofiiliin tai toiminnallaan aiheuttaa pankille merkittävää taloudellista riskiä.

Sisäinen tarkastus todentaa kerran vuodessa, että Säästöpankkiliitto osk:n hallituksen päättämiä palkitsemisjärjestelmiä on säästöpankissa noudatettu. Pilari III:n mukaiset palkitsemista koskevat tiedot julkistetaan Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksessä. Tilinpäätös on luettavissa Säästöpankkiryhmän kotisivuilla.

Keskeisimmät ulkoistetut toiminnot

Pankin keskeiset tietojärjestelmät on ulkoistettu Oy Samlink Ab:hen, josta säästöpankit omistavat enemmistön. Pankin kirjanpito hoidetaan Samlinkin täysin omistamassa Paikallispankkien PP-Laskenta Oy:ssä. Maksujenvälityksessä pankki käyttää Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj:n maksujenvälitys- ja clearingpalveluja ja rahahuollossa Automatia Pankkiautomaatit Oy:n rahahuoltojärjestelmää. Lisäksi pankki on ulkoistanut sisäisen tarkastuksensa.

Yhteiskuntavastuu

Nooa Säästöpankki Oy:n yhteiskuntavastuulla tarkoitetaan pankin vastuuta yritystoimintansa vaikutuksista ympäröivään yhteiskuntaan ja yrityksen sidosryhmiin. Paikallispankkina Nooa Säästöpankki Oy:lle on tärkeää kantaa omalta osaltaan vastuunsa ympäröivästä yhteiskunnasta. Nooa Säästöpankki Oy huolehtii työnantajavelvoitteiden noudattamisesta. Pankin tuloksesta maksettiin vuonna 2016 yhteisöjen tuloveroa 216 tuhatta euroa.

Tilinpäätöksen jälkeiset tapahtumat

Tässä esitetyt ennusteet ja arviot perustuvat tämän hetkiseen näkemykseen talouden kehittymisestä. Pankin hallituksen tiedossa ei ole seikkoja, jotka olennaisesti vaikuttaisivat pankin taloudelliseen asemaan tilinpäätöksen valmistumisen jälkeiseltä ajalta.

Liiketoiminnan kehitys vuonna 2017

Vuonna 2017 keskitytään liiketoimintastrategian mukaisesti erityisesti asiakasmäärän kasvuun, asiakkuuksien kehittämiseen sekä asiakkaiden pankkikokemuksen parantamiseen. Osana ryhmästrategiaa kasvua haetaan kaikilla keskeisillä toiminnan alueilla: pääkaupunkiseudun asuntorahoituksesta, säästämisen ja sijoittamisen palveluista sekä yrittäjäpankista. Asiakas on kaiken toiminnan keskiössä. Pankin liiketoiminnan arvioidaan kehittyvän suotuisasti vuoden 2017 aikana, mutta liike-tulos jäänee vuoden 2016 tasosta siihen liittyvien kertaluonteisten erien vuoksi ja kasvustrategisten investointien vuoksi.

Toimintaympäristöä leimaa sääntelyn kiristyminen, hyvin pitkään ennätysalpaisena jatkunut korkotaso kireän kilpailutilanteen lisäksi. Pankki ei usko marginaalitasojen nousuun. Mikäli korkotaso nousee lievästi, on tällä pankin tulokseen positiivinen vaikutus. Voimakas korkotason nousu voisi kuitenkin myös aiheuttaa asiakkaille maksuvaikeuksia ja sitä myötä lisätä pankin arvonalentumistappioita.

Pankin rahoitusaseman ennakoidaan säilyvän vakaana. Samoin pankin vakavaraisuus säilynee hyvällä tasolla.

Hallituksen esitys voitonjakokelpoisten varojen käytöstä

Nooa Säästöpankki Oy:n voitonjakokelpoiset varat ovat -1 143 622,16 euroa, josta tilikauden voitto on 968 845,60 euroa. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tilikauden voitto siirretään edellisten vuosien tulostilille, eikä osakkeenomistajille jaeta osinkoa.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Kulu-tuotto -suhde, %

Hallintokulut + poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista
hyödykkeistä + liiketoiminnan muut kulut x 100
 Korkokate + tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista + nettopalkkiotuotot
 + arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot + myytävissä olevien
 rahoitusvarojen nettotuotot + suojauslaskennan nettotulos + sijoituskiinteistöjen
 nettotuotot + liiketoiminnan muut tuotot + osuus osakkuusyritysten tuloksesta

Oman pääoman tuotto (ROE)

Liikevoitto/-tappio - Tuloverot * 100
 Oma pääoma ja vähemmistön osuus + tilinpäätös-
 siirtojen kertymä laskennallisella verovelalla
 vähennettynä (vuoden alun ja lopun keskiarvo)

Koko pääoman tuotto (ROA)

Liikevoitto/-tappio - Tuloverot * 100
 Taseen loppusumma keskimäärin (vuoden alun ja lopun keskiarvo)

Omavaraisuusaste

Oma pääoma ja vähemmistön osuus + Tilinpäätössiiirtojen kertymä
laskennallisella verovelalla vähennettynä * 100
 Taseen loppusumma

Vakavaraisuussuhde

Omat varat yhteensä * 8 %
 Omien varojen vähimmäisvaatimus yhteensä

Ydinpääoma (CET1) suhteessa riskipainotettuihin eriin

Ydinpääoma (CET1) * 8 %
 Omien varojen vähimmäisvaatimus yhteensä

Ensisijainen pääoma (T1) suhteessa riskipainotettuihin eriin

Ensisijainen pääoma (T1) * 8 %
 Omien varojen vähimmäisvaatimus yhteensä

Vähimmäisomavaraisuusaste

Ensisijainen pääoma yhteensä * 100
 Vastuut yhteensä

Omat varat yhteensä (TC) suhteessa riskipainotettuihin eriin

Omat varat yhteensä (TC) * 8 %
 Omien varojen vähimmäisvaatimus yhteensä

Tilinpäätös

Nooa Säästöpankki Oy:n tuloslaskelma

		1.1. - 31.12.2016 euro	1.1. - 31.12.2015 euro
Korkotuotot	(2.1)	11 045 451,35	12 123 063,81
Korkokulut	(2.1)	-4 404 676,08	-5 801 607,62
KORKOKATE		6 640 775,27	6 321 456,19
Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	(2.2)	25 204,30	35 332,00
Palkkiotuotot	(2.3)	6 568 101,70	7 099 597,66
Palkkiokulut	(2.3)	-1 457 913,06	-740 116,71
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	(2.4)	305 520,00	-558 800,00
Myytavissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	(2.5)	1 595 404,70	2 145 288,07
Suojauslaskennan nettotulos	(2.6)	-19 866,29	2 526,92
Liiketoiminnan muut tuotot	(2.7)	1 132 073,62	958 577,83
Hallintokulut		-7 913 174,88	-8 379 924,37
Henkilöstökulut	(2.8)	-4 541 243,95	-4 182 443,34
Muut hallintokulut	(2.9)	-3 371 930,93	-4 197 481,03
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	(2.10)	-335 744,89	-192 297,67
Liiketoiminnan muut kulut	(2.7)	-2 814 603,04	-2 168 027,40
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista saamisista	(2.11)	-508 031,83	-280 329,21
LIIKEVOITTO		3 217 745,60	4 243 283,31
Tilinpäätössiirrot		-2 032 727,13	-1 048 938,83
Tuloverot		-216 172,87	-207 277,55
VARSAINAISEN TOIMINNAN VOITTO VEROJEN JÄLKEEN		968 845,60	2 987 066,93
TILIKAUDEN VOITTO		968 845,60	2 987 066,93

Nooa Säästöpankki Oy:n Tase

VASTAAVAA

		31.12.2016	31.12.2015
		euro	euro
Käteiset varat		315 870,90	674 347,45
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset		67 865 300,00	70 850 880,00
Saamiset luottolaitoksilta	(1.1)	152 474 313,65	125 198 750,44
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	(1.2)	456 520 185,59	468 555 325,24
Saamistodistukset	(1.4)	21 421 905,00	22 302 557,50
Muilta		21 421 905,00	22 302 557,50
Osakkeet ja osuudet	(1.5)	38 472 647,36	49 350 863,14
Johdannaissopimukset	(1.6)	8 533 581,01	7 960 217,53
Aineettomat hyödykkeet	(1.7)	1 111 844,98	524 338,32
Aineelliset hyödykkeet		422 240,15	398 470,43
Muut aineelliset hyödykkeet		422 240,15	398 470,43
Muut varat	(1.9)	37 689,29	216 280,70
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	(1.10)	4 372 035,66	4 280 696,49
Laskennalliset verosaamiset	(1.18)	48 007,16	167 968,37
VASTAAVAA YHTEENSÄ		751 595 620,75	750 480 695,61

VASTATTAVAA

		31.12.2016	31.12.2015
		euro	euro
VIERAS PÄÄOMA			
Velat luottolaitoksille	(1.11)	129 194 925,99	164 115 838,43
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	(1.12)	490 307 278,72	444 652 613,89
Talletukset		490 307 278,72	444 652 613,89
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	(1.13)	47 602 344,03	71 820 546,29
Johdannaissopimukset ja muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat	(1.6)	2 246 950,00	1 098 538,00
Muut velat	(1.14)	13 671 730,11	3 822 538,36
Siirtovelat ja saadut ennakot	(1.16)	1 809 136,54	2 580 164,74
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	(1.17)	17 974 447,37	18 806 444,37
Laskennalliset verovelat	(1.18)	581 082,13	236 406,36
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		<hr/> 703 387 894,89	<hr/> 707 133 090,44
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ			
Poistoero		100 705,09	48 938,83
Vapaaehtoiset varaukset		3 000 000,00	1 019 039,13
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ YHTEENSÄ		<hr/> 3 100 705,09	<hr/> 1 067 977,96
OMA PÄÄOMA			
Osakepääoma	(1.22)	33 524 700,00	33 524 700,00
Ylikurssirahasto		10 320 000,00	10 320 000,00
Muut sidotut rahastot		2 405 942,93	547 394,97
Vararahasto		273 643,03	273 643,03
Käyvän arvon rahasto		2 132 299,90	273 751,94
Edellisten tilikausien voitto (tappio)		-2 112 467,76	-5 099 534,69
Tilikauden voitto		968 845,60	2 987 066,93
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		<hr/> 45 107 020,77	<hr/> 42 279 627,21
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<hr/> <hr/> 751 595 620,75	<hr/> <hr/> 750 480 695,61

TASEEN ULKOPUOLISET SITOUKUKSET

	31.12.2016	31.12.2015
	euro	euro
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	1 489 739,70	2 314 778,70
Takaukset ja pantit	1 311 739,70	2 176 778,70
Muut	178 000,00	138 000,00
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset	22 353 131,44	10 702 824,27

Nooa Säästöpankki Oy:n rahoituslaskelma

Nooa Säästöpankki Oy

Rahoituslaskelma

	1.1.-31.12.2016 eur	1.1.-31.12.2015 eur
Liiketoiminnan rahavirta		
Varsinaisen toiminnan voitto verojen jälkeen	968 845,60	2 987 066,93
Tilikauden oikaisut	2 423 301,02	654 331,09
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)	50 061 440,20	-115 951 845,48
Saamistodistukset	4 837 615,95	-15 029 363,53
Saamiset luottolaitoksilta	23 433 306,60	-15 040 117,32
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöltä	12 035 139,65	-82 590 971,17
Osakkeet ja osuudet	10 819 302,72	-5 207 320,70
Muut varat	-1 063 924,72	1 915 927,24
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	-2 488 156,27	121 536 556,73
Velat luottolaitoksille	-34 920 912,44	74 169 402,15
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	46 236 395,92	68 465 365,02
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	-24 218 202,26	-17 517 131,35
Muut velat	10 414 562,51	-3 581 079,09
Maksetut tuloverot	-246 200,31	-372 241,14
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	50 719 230,24	8 853 868,13
Investointien rahavirta		
Investoinnit osakkeisiin ja osuuksiin, lisäykset	0,00	-1 255 555,80
Investoinnit osakkeisiin ja osuuksiin, vähennykset	1 410 714,55	0,00
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-955 451,53	-694 370,90
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutukset	14 500,00	0,00
Investointien rahavirta yhteensä	469 763,02	-1 949 926,70
Rahoituksen rahavirta		
Velat, joilla on huonompi etuoikeus, lisäykset	3 059 000,00	4 435 000,00
Velat, joilla on huonompi etuoikeus, vähennykset	-3 897 600,00	-3 897 600,00
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-838 600,00	537 400,00
Rahavarojen nettomuutos	50 350 393,26	7 441 341,43
Rahavarat tilikauden alussa	27 578 005,42	20 136 663,99
Rahavarat tilikauden lopussa	77 928 398,68	27 578 005,42
Rahavarat muodostuvat seuraavista tase-eristä:		
Käteiset varat	315 870,90	674 347,45
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	77 612 527,78	26 903 657,97
Yhteensä	77 928 398,68	27 578 005,42
Lisätiedot rahoituslaskelmaan:		
Saadut korot	11 060 100,71	11 769 080,90
Maksetut korot	5 293 773,62	5 856 135,84
Saadut osingot	25 204,30	35 332,00
Tilikauden oikaisut:		
Tilinpäätössiirrot	2 032 727,13	1 048 938,83
Tuloslaskelman verot	216 172,87	207 277,55
Käyvän arvon muutokset	25 814,46	8 988,75
Poistot ja arvonalentumiset aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä	335 744,89	192 297,67
Muut oikaisut	-187 158,33	-803 171,71
Yhteensä	2 423 301,02	654 331,09

Liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Nooa Säästöpankki Oy kuuluu Säästöpankkien yhteenliittymään ja pankin tilinpäätös yhdistellään Säästöpankkiryhmän yhdisteltyyn tilinpäätökseen. Säästöpankkiryhmä on Säästöpankkien ja keskusyhteisönä toimivan Säästöpankkiliiton sekä niiden tytär- ja osakkuusyhteisöjen muodostama finanssiryhmä. Säästöpankit ovat itsenäisiä, alueellisia ja paikallisia pankkeja. Säästöpankkien tuote- ja palveluvalikoimaa täydentävät Säästöpankkiryhmään kuuluvien tuoteyhtiöiden kanssa tuotettavat muut finanssialan palvelut ja tuotteet. Ryhmän merkittävimmät tuoteyhtiöt ovat Sp-Henkivakuutus Oy, Sp-Rahastoyhtiö Oy, Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj, Sp-Kiinnitysluottopankki Oy sekä Sp-Koti Oy.

Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvat yhteisöt muodostavat yhteenliittymästä annetussa laissa määritellyn taloudellisen kokonaisuuden, jossa Säästöpankkiliitto osk ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat viime kädessä yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Säästöpankkien yhteenliittymän muodostavat yhteenliittymän keskusyhteisönä toimiva Säästöpankkiliitto osk, 23 säästöpankkia, Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj ja Sp-Kiinnitysluottopankki Oy sekä edellä mainittujen konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset ja Sp-Rahastoyhtiö Oy.

Säästöpankkiryhmän laajuus eroaa Säästöpankkien yhteenliittymän laajuudesta siinä, että Säästöpankkiryhmään kuuluu myös muita yhteisöjä kuin luotto- ja rahoituslaitoksia tai palveluyrityksiä. Näistä merkittävimmät ovat Sp-Henkivakuutus Oy ja Sp-Koti Oy. Säästöpankkiliitto osk toimii koko Säästöpankkiryhmän ryhmäohjauksesta ja valvonnasta vastaavana keskusyhteisönä. Säästöpankkiryhmä ei muodosta kirjanpitolaissa määriteltyä konsernia eikä luottolaitostoinnasta annetussa laissa määriteltyä konsolidointiryhmää, sillä Säästöpankkiliitto osk:lla ja sen jäsensäästöpankeilla ei ole toisiinsa nähden yleisten konsernilaskentaperiaatteiden tarkoittamaa määräysvaltaa. Tämän vuoksi Säästöpankkiryhmälle ei voida määritellä emoyhtiötä.

Laissa talletuspankkien yhteenliittymästä säädetään, että Säästöpankkien yhteenliittymän keskusyhteisön Säästöpankkiliitto osk:n on laadittava Säästöpankkiryhmän yhdistelty tilinpäätös. Yhdistelty tilinpäätös on laadittava keskusyhteisö Säästöpankkiliitto osk:n ja sen jäsenluottolaitosten tilinpäätösten tai konsernitilinpäätösten yhdistelmänä. Yhdistelty tilinpäätös käsittää myös sellaiset yhteisöt, joissa edellä tarkoitetuilla yhteisöillä yhdessä on kirjanpitolaissa tarkoitettu määräysvalta. Säästöpankkiliitto osk:n hallitus on vastuussa tilinpäätöksen laatimisesta. Tilinpäätös laaditaan Säästöpankkiryhmän muodostamasta taloudellisesta kokonaisuudesta. Yhdisteltyä tilinpäätöstä varten Säästöpankkiryhmässä sovelletaan yhtenäisiä tilinpäätösperiaatteita. Jäljennös Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksestä on saatavissa osoitteesta www.saastopankki.fi tai Säästöpankkiliiton toimitiloista käyntiosoitteesta Linnoitustie 9, 02600 Espoo.

Pankit laativat erillistilinpäätöksensä kirjanpito- ja luottolaitoslain säännösten, valtiovarainministeriön luottolaitoksen tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä antaman asetuksen (698/2014) sekä Finanssivalvonnan Määräykset ja ohjeet 2/2016 Rahoitussektorin kirjanpito, tilinpäätös ja toimintakertomus mukaisesti.

Rahoitusinstrumentit

Luokittelu

Rahoitusvarat on tilinpäätöksessä luokiteltu Finanssivalvonnan määräykset ja ohjeet 2/2016 Rahoitussektorin kirjanpito, tilinpäätös ja toimintakertomus mukaisesti neljään arvostusluokkaan:

- Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat
- Myytävissä olevat rahoitusvarat
- Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset
- Lainat ja muut saamiset.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin on luokiteltu yhdistelmäinstrumentit, jotka sisältävät kytketyn johdannaisen, jota ei ole erotettu pääsopimuksesta sekä muut käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat.

Pankilla ei ole eräpäivään asti pidettäviä sijoituksia.

Lainat ja muut saamiset ryhmään on luokiteltu saamiset, joihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määritettävissä olevia eikä niitä noteerata julkisesti toimivilla markkinoilla.

Myytävissä oleviin rahoitusvaroihin on luokiteltu rahoitusvarat, joita ei ole luokiteltu edellä kuvattuihin arvostusluokkiin.

Rahoitusvarojen ostot ja myynnit on kirjattu kirjanpitoon kaupantekopäivän mukaisesti ja ne sisältyvät tase-eriin Saamistodistukset ja Osakkeet ja osuudet.

Rahoitusvelat jaetaan kahteen arvostusluokkaan:

- Kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin rahoitusvelkoihin
- Muihin rahoitusvelkoihin.

Pankilla ei ole kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviä rahoitusvelkoja. Kaikki rahoitusvelat on siten luokiteltu Muihin rahoitusvelkoihin.

Arvostaminen

Rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivän perusteella.

Rahoitusvarat on merkitty taseeseen joko käypään arvoon tai jaksotettuun hankintamenuun. Johdannaissopimuksia lukuun ottamatta rahoitusvelat on merkitty taseeseen jaksotettuun hankintamenuun.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin luokiteltujen erien käyvän arvon muutokset on kirjattu suoraan tuloslaskelman erään Arvopaperikaupan nettotuotot.

Myytävissä olevat rahoitusvarat on arvostettu käypään arvoon. Niiden käyvän arvon muutokset laskennallisilla veroilla oikaistuna on kirjattu omaan pääomaan muodostettuun käyvän arvon rahastoon. Ulkomaan rahan määräisistä eristä johtuvia kurssivoittoja ja -tappioita ei kirjata käyvän arvon rahastoon vaan suoraan tulokseen. Käyvän arvon rahastoon kertynyt arvonmuutos kirjataan tulokseen, kun myytävissä oleviin rahoitusvaroihin kuuluva omaisuus erä myydään tai muuten kirjataan pois taseesta.

Julkisesti noteerattujen osakkeiden käypänä arvona on pidetty vuoden viimeistä ostokurssia. Muiden kuin julkisesti noteerattujen osakkeiden käypänä arvona on pidetty niiden hankintamenoa silloin, kuin käypää arvoa ei ole voitu luotettavasti määrittää. Saamistodistusten käypänä arvona on pidetty vuoden viimeistä ostokurssia, jos saamistodistuksella on julkinen hintanoteeraus tai sen puuttuessa saatavan pääoma- ja korkovirran markkinakorolla diskontattua nykyarvoa tai arvoa, joka on laskettu muuta yleisesti hyväksytyä arvostusmallia tai –menetelmää käyttäen.

Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta

Johdannaissopimukset on tilinpäätöksessä arvostettu käypään arvoon ja arvonmuutokset on kirjattu taseeseen ja tuloslaskelmaan.

Pankki suojaa korkoriskiään sekä käyvän arvon että rahavirran muutoksilta ja soveltaa niihin suojauslaskentaa. Käyvän arvon suojauksen kohteena on kiinteäkorkoinen ottolainaus ja rahavirran suojauksen kohteena vaihtuvakorkoisen antolainauksen tuleva korkovirta.

Käypää arvoa suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutos on kirjattu tuloslaskelmassa erään Suojauslaskennan nettotulos. Käypää arvoa suojaattaessa myös suojattava kohde on suojauksen ajan arvostettu käypään arvoon, vaikka se muuten arvostettaisiin jaksotettuun hankintamenuun. Suojattavan kohteen käyvän arvon muutos on kirjattu taseessa kyseisen tase-erän oikaisuksi ja tuloslaskelmassa erään Suojauslaskennan nettotulos. Suojaavien johdannaisten korkokulut esitetään korkokuluissa ja tuotot korkotuotoissa.

Rahavirtaa suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutoksen tehokas osuus on kirjattu laskennallisilla veroilla oikaistuna omassa pääomassa olevaan käyvän arvon rahastoon. Käyvän arvon muutoksen tehoton osuus on kirjattu suoraan tuloslaskelman erään Arvopaperikaupan nettotuotot. Arvopaperikaupan nettotuottoihin on kirjattu myös suojaavina instrumentteina käytettyjen korko-optioiden aika-arvon muutos, koska aika-arvo ei ole osa suojaavaa instrumenttia. Suojaavien johdannaisten korkokulut esitetään korkokuluissa ja tuotot korkotuotoissa.

Suojaavan johdannaisten arvostamisesta käyvän arvon rahastoon kertynyt arvonmuutos kirjataan tulokseen suojatun rahavirran oikaisuksi sitä mukaa, kun suojattu rahavirta tuloutuu. Rahavirran suojauksessa suojattavaa kohdetta ei arvosteta käypään arvoon.

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Nooa Säästöpankilla ei ole kiinteistöomaisuutta.

Tilinpäätössiirtojen kertymä

Poistoero ja verotusperusteiset varaukset

Poistoeroon on kirjattu tehtyjen ja suunnitelmanmukaisten poistojen erotus.

Verotusperusteisia varauksia, mm. luottotappiovarauksia, käytetään pankin tilinpäätös- ja verosuunnittelussa. Verotusperusteisten varausten määrä tai muutos eivät siten kuvaa pankin riskiä.

Pankin tilinpäätöksessä tilinpäätössiirtojen kertymä esitetään siihen liittyvää verovelkaa vähentämättä.

Taseen ulkopuoliset sitoumukset

Taseen ulkopuolisina sitoumuksina esitetään asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset ja asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset.

Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annettuja sitoumuksia ovat mm. takaukset ja niihin rinnastettavat takuusitoumukset. Sitoumukset esitetään sen määräisenä, mitä takaus tai takuusitoumus tilinpäätöshetkellä enintään vastaa.

Asiakkaan hyväksi annettuja peruuttamattomia sitoumuksia ovat mm. sitovat luottolupaukset, myönnetty nostamattomat luotot sekä käyttämättömät luottolimiitit. Sitoumukset esitetään sen määräisinä, mitä niiden perusteella tilinpäätöshetkellä enintään voidaan joutua maksamaan.

Korkotuotot ja –kulut

Korkotuottoihin ja –kuluihin on kirjattu kaikki korollisista varoista ja veloista aiheutuvat korkotuotot ja -kulut. Korot on kirjattu suoriteperusteella lukuun ottamatta viivästyskorkoja, jotka on kirjattu, kun maksu on saatu. Korot on jaksotettu efektiivisen koron menetelmää käyttäen.

Korkotuottoina tai –kuluina on käsitelty myös saamisten ja velkojen hankintahinnan ja nimellisarvon erotus, joka on jaksotettu saamisen tai velan juoksuajalle efektiivisen koron menetelmällä. Vastaerä on kirjattu saamisen tai velan muutokseksi.

Korkotuottoa on kerrytetty myös arvoltaan alentuneen saamisen kirjanpidossa jäljellä olevalle saldolle sopimuksen alkuperäisellä efektiivisellä korolla.

Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot

Lainat ja muut saamiset

Arvonalentumistappioihin on kirjattu arvonalentumiset lainoista ja muista saamisista, kun on ollut objektiivista näyttöä siitä, että lainan tai muun saamisen pääomasta tai koroista ei saada suoritusta eikä saamisen vakuus riitä kattamaan sen määrää. Objektiivisen näytön arviointi perustuu asiakkaan maksukyvyttömyyden ja vakuuden riittävyyden arviointiin. Arvonalentumista kirjattaessa vakuus on arvostettu määrään, joka siitä todennäköisesti odotetaan saatavan realisoitihetkellä. Arvonalentumistappion määrä on määritetty saamisen kirjanpitoarvon ja arvioitujen, saamisesta kerrytettävissä olevien tulevien rahavirtojen nykyarvon erotuksena ottaen huomioon vakuuden käypä arvo. Diskonttauskorkona on käytetty saamisen alkuperäistä efektiivistä korkoa.

Lainat ja muut saamiset on luokiteltu ryhmiin, joiden arvonalentumistappioiden tarvetta on arvioitu ryhmäkohtaisesti. Saamisryhmät on luokiteltu samankaltaisten luottoriskiominaisuuksien perusteella, jotta kyettäisiin arvioimaan ryhmäkohtaisten arvonalentumisten tarvetta niistä saamisista, joista ei ole vielä tunnistettu yksittäiseen saamiseen kohdistuvaa arvonalennusperustetta.

Myytävissä olevat rahoitusvarat

Mikäli tilinpäätöspäivänä on havaittu objektiivista näyttöä siitä, että myytävissä oleviin rahoitusvaroihin luokitellun arvopaperin arvo on saattanut alentua, arvopaperille on tehty arvonalentumistarkastelu. Jos tarkastelussa on havaittu arvon alentuneen, esim. liikkeeseenlaskijan luottoriski on kasvanut tai osakkeen arvo on laskenut merkittävästi tai pitkäaikaisesti alle hankintamenon ja pankki arvioi, että se ei saa sijoittamiaan varoja takaisin, käyvän arvon rahastoon kertynyt tappio on kirjattu tulosvaikutteisesti erään Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot.

Saamistodistusten osalta arvonalentumistappion määrä on määritetty saamisen kirjanpitoarvon ja arvioitujen, saamisesta kerrytettävissä olevien tulevien rahavirtojen nykyarvon erotuksena. Diskonttauskorkona on käytetty saamisen alkuperäistä efektiivistä korkoa. Saamistodistusten arvonalentumistappion peruuntuminen kirjataan tulosvaikutteisesti. Osakkeiden ja osuuksien arvonalentumistappion määrää on arvioitu niiden kirjanpitoarvon ja sen arvon, jonka pankki ar-

vioi jäävän saamatta, erotuksena. Osakkeiden tai osuuksien arvonalentumistappiota ei voida peruuttaa tulosvaikutteisesti, vaan arvonmuutos kirjataan käyvän arvon rahastoon.

Poistoperiaatteet

Rakennusten ja muiden kuluvien aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankintamenot poistetaan taloudellisen pitoajan perusteella ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaan tasapoistoin. Poistoajat ovat koneiden ja kaluston osalta kolmesta viiteen vuotta.

Tietokoneohjelmistojen kehittämismenot sekä lisenssit aktivoidaan Aineettomiin oikeuksiin ja poistetaan 3–5 vuodessa. Pitkävaikutteiset menot poistetaan vaikutusaikanaan, enintään kuitenkin viidessä vuodessa.

Muut kuin varsinaisen toiminnan tuotot ja kulut sekä pakolliset varaukset

Pankissa ei ole kirjattu muita kuin varsinaisen toiminnan tuottoja ja kuluja. Jos vastaisen menon ja menetyksen täsmällistä määrää tai toteutumisajankohtaa ei tiedetä, se merkitään pankin taseen pakollisiin varauksiin.

Pakollinen varaus 38 tuhatta euroa on purettu tilikaudelle.

Verot

Pankin tilinpäätöksessä tuloverot on kirjattu verotettavan tulon perusteella laskettuna. Käyvän arvon rahastoon sisältyvästä positiivisesta arvonmuutoksesta on taseeseen merkitty laskennallinen verovelka ja negatiivisesta arvonmuutoksesta laskennallinen verosaaminen. Lisäksi käyvän arvon rahastosta tulokseen siirretystä negatiivisesta arvonmuutoksesta on kirjattu laskennallinen verosaaminen. Muita laskennallisia veroja ei ole kirjattu.

Rahavarat

Rahoituslaskelman rahavarat koostuvat käteisistä varoista ja vaadittaessa maksettavista saamisista luottolaitoksilta. Rahoituslaskelma on laadittu epäsuoraa menetelmää käyttäen.

LIITETIEDOT

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1.1 Saamiset luottolaitoksilta

	2016	2015
Vaadittaessa maksettavat	77 612 527,78	26 903 657,97
Kotimaisilta luottolaitoksilta	77 612 527,78	26 903 657,97
Muut	74 861 785,87	98 295 092,47
Kotimaisilta luottolaitoksilta	74 861 785,87	98 295 092,47
Yhteensä	152 474 313,65	125 198 750,44

Erään Muut tilikaudella 2015 sisältyy pankin Aktia Hypoteekkipankki Oy:lle antama pitkäaikainen, vakuudeton seniorluotto liittyen välitettyjen kiinnitysluottojen jälleenrahoitukseen.

1.2 Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä

	2016	2015
Yritykset ja asuntoyhteisöt	42 566 244,82	34 792 604,78
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	623 162,19	66 300,71
Kotitaloudet	412 975 076,31	433 555 763,12
Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	355 702,27	140 656,63
Yhteensä	456 520 185,59	468 555 325,24
- joista saamiset, joilla on huonompi etuoikeus velallisen muilla veloilla	99 000,00	99 000,00

Tilikauden aikana kirjatut arvonalentumistappiot

	2016	2015
Arvonalentumistappiot tilikauden alussa	3 116 763,77	5 322 003,73
+ tilikauden aikana kirjatut saamiskohtaiset arvonalentumistappiot	929 355,56	586 127,23
+ tilikauden aikana kirjatut ryhmäkohtaiset arvonalentumistappiot	962,18	-10 286,18
- tilikauden aikana peruutetut saamiskohtaiset arvonalentumistappiot	-380 983,01	-276 099,12
- tilikauden aikana toteutuneet luottotappiot, joista on aikaisemmin kirjattu saamiskohtainen arvonalentumistappio	-588 358,89	-2 504 981,89
Arvonalentumistappiot tilikauden lopussa	3 077 739,61	3 116 763,77

1.3 Järjestämättömien saamisten määrä

	2016	2015
Järjestämättömät saamiset	8 237 808,00	7 711 825,00

1.4 Saamistodistukset

	2016		2015	
	Yhteensä	Joista keskuspankki- rahoitukseen oikeuttavia saamistodistuksia	Yhteensä	Joista keskuspankki- rahoitukseen oikeuttavia saamistodistuksia
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät saamistodistukset	6 184 550,00		7 989 650,00	
Julkisesti noteeratut	1 970 600,00		1 856 200,00	
Muut	4 213 950,00		6 133 450,00	
Myytavissä olevat saamistodistukset	83 102 655,00	67 865 300,00	85 163 787,50	70 850 880,00
Julkisesti noteeratut	81 870 093,00	67 865 300,00	81 261 675,50	67 153 840,00
Muut	1 232 562,00		3 902 112,00	3 697 040,00
Yhteensä	89 287 205,00	67 865 300,00	93 153 437,50	70 850 880,00

1.5 Osakkeet ja osuudet

	2016	2015
Myytavissä olevat osakkeet ja osuudet	38 472 647,36	49 350 863,14
Julkisesti noteeratut	24 779 011,14	34 936 143,51
Muut	13 693 636,22	14 414 719,63
Osakkeet ja osuudet yhteensä	38 472 647,36	49 350 863,14
- joista luottolaitoksissa	7 403 039,42	8 006 425,97

Rahoitusvarat IAS39

	2016	2015
Lainat ja muut saamiset	608 994 499,24	562 754 075,68
Myytavissä olevat rahoitusvarat	121 575 302,36	134 514 650,64
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	14 718 131,01	15 949 867,53
-joista kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät	14 718 131,01	15 949 867,53
Yhteensä	745 287 932,61	713 218 593,85

1.6 Johdannaissopimukset

Johdannaissopimusten nimellisarvot Jäljellä oleva maturiteetti	2016			Yhteensä
	alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	yli 5 vuotta	
Suojaavat johdannaissopimukset		139 913 807,00	35 000 000,00	174 913 807,00
Käyvän arvon suojaus		139 913 807,00	35 000 000,00	174 913 807,00
Korkojohdannaiset		95 000 000,00	35 000 000,00	130 000 000,00
Koronvaihtosopimukset		95 000 000,00	35 000 000,00	130 000 000,00
Osakejohdannaiset		44 913 807,00		44 913 807,00

Johdannaissopimusten nimellisarvot Jäljellä oleva maturiteetti	2015			Yhteensä
	alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	yli 5 vuotta	
Suojaavat johdannaissopimukset	25 751 000,00	117 025 607,00	40 000 000,00	182 776 607,00
Käyvän arvon suojaus	25 751 000,00	117 025 607,00	40 000 000,00	182 776 607,00
Korkojohdannaiset	25 000 000,00	85 000 000,00	40 000 000,00	150 000 000,00
Koronvaihtosopimukset	25 000 000,00	85 000 000,00	40 000 000,00	150 000 000,00
Osakejohdannaiset	751 000,00	32 025 607,00		32 776 607,00

Johdannaissopimusten käyvät arvot

	2016		2015	
	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat
Suojaavat johdannaissopimukset	8 533 581,01	2 246 950,00	7 960 217,53	1 098 538,00
Käyvän arvon suojaus	8 533 581,01	2 246 950,00	7 960 217,53	1 098 538,00
Korkojohdannaiset	6 239 525,00		6 841 362,37	
Koronvaihtosopimukset	6 239 525,00		6 841 362,37	
Osakejohdannaiset	2 294 056,01	2 246 950,00	1 118 855,16	1 098 538,00
Yhteensä	8 533 581,01	2 246 950,00	7 960 217,53	1 098 538,00

1.7 Aineettomat hyödykkeet

	2016	2015
Muut aineettomat hyödykkeet	1 111 844,98	524 338,32
Yhteensä	1 111 844,98	524 338,32

1.8 Aineelliset hyödykkeet	2016
	Kirjanpitoarvo
Muut aineelliset hyödykkeet	422 240,15
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	422 240,15
	2015
	Kirjanpitoarvo
Muut aineelliset hyödykkeet	398 470,43
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	398 470,43

Aineettomat hyödykkeet

	2016	2015
Hankintameno 1.1.	1 646 094,65	1 283 535,78
+ tilikauden lisäykset	790 004,68	362 558,87
Hankintameno 31.12.	2 436 099,33	1 646 094,65
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-1 121 756,33	-1 026 733,43
- tilikauden poistot	-202 498,02	-95 022,90
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.	-1 324 254,35	-1 121 756,33
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 111 844,98	524 338,32
Kirjanpitoarvo 1.1.	524 338,32	256 802,35

Aineelliset hyödykkeet

	2016	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.		1 670 028,43	1 670 028,43
+ tilikauden lisäykset		165 446,85	165 446,85
- tilikauden vähennykset		-29 965,76	-29 965,76
Hankintameno 31.12.		1 805 509,52	1 805 509,52
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.		-1 271 558,00	-1 271 558,00
+/- vähennyksiin ja siirtoihin kohdistuvat kertyneet poistot		21 535,50	21 535,50
- tilikauden poistot		-133 246,87	-133 246,87
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.		-1 383 269,37	-1 383 269,37
Kirjanpitoarvo 31.12.		422 240,15	422 240,15
Kirjanpitoarvo 1.1.		398 470,43	398 470,43

Aineelliset hyödykkeet

	2015	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.		1 338 216,40	1 338 216,40
+ tilikauden lisäykset		331 812,03	331 812,03
Hankintameno 31.12.		1 670 028,43	1 670 028,43
- tilikauden poistot		-1 174 283,23	-1 174 283,23
- tilikauden arvonalentumiset		-97 274,77	-97 274,77
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.		-1 271 558,00	-1 271 558,00
Kirjanpitoarvo 31.12.		398 470,43	398 470,43
Kirjanpitoarvo 1.1.		163 933,17	163 933,17

1.9 Muut varat

	2016	2015
Maksujenvälityssaamiset	25 567,90	16 489,38
Muut	12 121,39	199 791,32
Yhteensä	37 689,29	216 280,70

1.10 Siirtosaamiset ja maksetut ennakot

	2016	2015
Korot	3 513 240,22	3 527 889,58
Muut	858 795,44	752 806,91
Yhteensä	4 372 035,66	4 280 696,49

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot**1.11 Velat luottolaitoksille**

	2016	2015
Luottolaitoksille	129 194 925,99	164 115 838,43
Vaadittaessa maksettavat	9 406 374,87	26 003 946,54
Muut	119 788 551,12	138 111 891,89
Yhteensä	129 194 925,99	164 115 838,43

1.12 Velat yleisölle ja julkisyhteisöille

	2016	2015
Talletukset	490 307 278,72	444 652 613,89
Vaadittaessa maksettavat	430 580 803,37	323 960 409,74
Muut	59 726 475,35	120 692 204,15
Yhteensä	490 307 278,72	444 652 613,89

1.13 Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat

	2016		2015	
	Kirjanpitoarvo	Nimellisarvo	Kirjanpitoarvo	Nimellisarvo
Joukkovelkakirjalainat	47 602 344,03	48 379 000,00	71 820 546,29	72 631 000,00
Yhteensä	47 602 344,03	48 379 000,00	71 820 546,29	72 631 000,00

1.14 Muut velat

	2016	2015
Maksujenvälitysvelat	13 392 538,06	3 461 870,19
Pakolliset varaukset	119 912,90	307 899,86
Muut	159 279,15	52 768,31
Yhteensä	13 671 730,11	3 822 538,36

1.15 Varaukset

	2016	2015
Pakolliset varaukset	119 912,90	307 899,86
Muut varaukset	3 000 000,00	1 019 039,13
Yhteensä	3 119 912,90	1 326 938,99

Erittely pakollisiin varauksiin merkityistä eristä

	Kirjanpitoarvo tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa
Muut	307 899,86		187 986,96	119 912,90
Yhteensä	307 899,86		187 986,96	119 912,90

1.16 Siirtovelat ja saadut ennakot

	2016	2015
Korot	751 154,45	1 643 449,71
Muut	1 057 982,09	936 715,03
Yhteensä	1 809 136,54	2 580 164,74

1.17 Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla

1) Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla ja joiden kirjanpitoarvo ylittää 10 % näistä velkojen yhteismäärästä

2016				
Velan yksilöintitiedot	Nimellisarvo	Kirjanpitoarvo	Korko %	Eräpäivä
Deb. Float 07-17 call 18.9.2012	500 000,00	500 000,00	1,87	18.9.2017
Deb. Float 12-17 31.8.2017	1 040 000,00	1 037 847,37	2,39	31.8.2017
Sp deb. I-2012 3,0% 17.4.2017	1 049 600,00	1 049 600,00	3,00	17.4.2017
Sp deb. I-2013 2,5% 16.4.2018	777 600,00	777 600,00	2,50	16.4.2018
Sp deb. II-2013 2,5% 18.9.2018	896 400,00	896 400,00	2,50	18.9.2018
Sp deb. III-2012 2,75% 18.9.2017	971 000,00	971 000,00	2,75	18.9.2017
Sp deb. I-2014 2,75% 14.6.2019	2 461 000,00	2 461 000,00	2,75	14.6.2019
Deb. II-2014 B-sarja float 14-19 10.12.2019	1 468 000,00	1 468 000,00	2,75	10.12.2019
Deb. II-2014 A-sarja float 14-19 10.12.2019	1 319 000,00	1 319 000,00	3,00	10.12.2019
Deb. I-2015 var. 15-20 4.8.2020	1 428 000,00	1 428 000,00	2,50	4.8.2020
Deb. II-2015 var. 15-20 21.12.2020	3 007 000,00	3 007 000,00	2,75	21.12.2020
Deb I-2016 var. 16-21 20.7.2021	1 433 000,00	1 433 000,00	1,50	20.7.2021
Deb. II-2016 1,5 % 20.12.2021	1 626 000,00	1 626 000,00	1,50	20.12.2021
Yhteensä	17 976 600,00	17 974 447,37		

Velan yksilöintitiedot	Omiin varoihin luettu määrä
T2-kelpoiset debentuurit	9 252 936,48
Yhteensä	9 252 936,48

Kaikki ilmoitetut velat ovat euromääräisiä. Ilmoitetut velat luetaan vakavaraisuuslaskennassa luottolaitoksen alempiin toissijaisiin omiin varoihin.

Ennenaikaisen takaisinmaksun ehdot:

Pankki pidättää itselleen kaikkien lainojen osalta oikeuden lunastaa laina joko kokonaan tai osittain takaisin ennen eräpäivää. Ennenaikainen takaisinmaksu on kuitenkin mahdollista ainoastaan Finanssivalvonnan luvalla, lukuun ottamatta vähäisiä lunastuksia, jotka pankki edelleen myy lyhyen ajan sisällä lunastuksesta.

Velkojen etuoikeutta ja velkojen mahdollista osakkeisiin vaihtamista koskevat määräykset:

Lainat on laskettu liikkeeseen velkakirjalain (622/47) 34 §:n mukaisena debentuurilainana.

Lainoilla on liikkeeseenlaskijan muita velkasitoumuksia huonompi etuoikeus.

1) Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla ja joiden kirjanpitoarvo ylittää 10 % näistä velkojen yhteismäärästä

2015				
Velan yksilöintitiedot	Kirjanpitoarvo	Nimellisarvo	Korko %	Eräpäivä
Deb. Float 07-17 call 18.9.2012	500 000,00	500 000,00	1,87	18.9.2017
Deb. Float 12-17 31.8.2017	2 071 244,37	2 080 000,00	2,39	31.8.2017
Sp deb. I-2012 3,0% 17.4.2017	2 099 200,00	2 099 200,00	3,00	17.4.2017
Sp deb. I-2013 2,5% 16.4.2018	1 166 400,00	1 166 400,00	2,50	16.4.2018
Sp deb. II-2013 2,5% 18.9.2018	1 344 600,00	1 344 600,00	2,50	18.9.2018
Sp deb. III-2012 2,75% 18.9.2017	1 942 000,00	1 942 000,00	2,75	18.9.2017
Sp deb. I-2014 2,75% 14.6.2019	2 461 000,00	2 461 000,00	2,75	14.6.2019
Deb. II-2014 B-sarja float 14-19 10.12.2019	1 319 000,00	1 319 000,00	2,75	10.12.2019
Deb. II-2014 A-sarja float 14-19 10.12.2019	1 468 000,00	1 468 000,00	3,00	10.12.2019
Deb. I-2015 var. 15-20 4.8.2020	1 428 000,00	1 428 000,00	2,50	4.8.2020
Deb. II-2015 var. 15-20 21.12.2020	3 007 000,00	3 007 000,00	2,75	21.12.2020
Yhteensä	18 806 444,37	18 815 200,00		

Velan yksilöintitiedot	Omiin varoihin luettu määrä
Omiin varoihin kelpaavat	
T2-kelpoiset debentuurit	8 373 496,17
Yhteensä	8 373 496,17

Kaikki ilmoitetut velat ovat euromääräisiä.

Ilmoitetut velat luetaan vakavaraisuuslaskennassa luottolaitoksen alempiin toissijaisiin omiin varoihin.

Ennenaikaisen takaisinmaksun ehdot:

Pankki pidättää itselleen kaikkien lainojen osalta oikeuden lunastaa laina joko kokonaan tai osittain takaisin ennen eräpäivää. Ennenaikainen takaisinmaksu on kuitenkin mahdollista ainoastaan Finanssivalvonnan luvalla, lukuun ottamatta vähäisiä lunastuksia, jotka pankki edelleen myy lyhyen ajan sisällä lunastuksesta.

Velkojen etuoikeutta ja velkojen mahdollista osakkeisiin vaihtamista koskevat määräykset:

Lainat on laskettu liikkeeseen velkakirjalain (622/47) 34 §:n mukaisena debentuurilainana. Lainoilla on liikkeeseenlaskijan muita velkasitoumuksia huonompi etuoikeus.

1.18 Laskennalliset verovelat ja -saamiset

	2016	2015
Arvostamisesta johtuvat laskennalliset verosaamiset	48 007,16	167 968,37
Arvostamisesta johtuvat laskennalliset verovelat	581 082,13	236 406,36

Laskennalliset verovelat ja -saamiset on kirjattu käyvän arvon rahastoon kirjatuista rahavirtaa suojaavien johdannaisten ja myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutoksista sekä laskennallinen verosaaminen käyvän arvon rahastosta arvonalentumistappiona tulokseen siirretystä negatiivisesta arvonmuutoksesta. Muilta osin laskennallisia verovelkoja ja -saamisia ei ole kirjattu pankin taseeseen.

1.19 Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma**Rahoitusvarat**

	2016 alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset			20 244 250,00
Saamiset luottolaitoksilta	77 612 527,78	21 758 452,77	53 103 333,10
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	5 514 866,82	40 496 308,52	121 072 715,12
Saamistodistukset		202 562,00	17 320 156,00
Yhteensä	83 127 394,60	62 457 323,29	211 740 454,22

	2016 5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	47 621 050,00		67 865 300,00
Saamiset luottolaitoksilta			152 474 313,65
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	118 569 640,35	170 866 654,78	456 520 185,59
Saamistodistukset	3 899 187,00		21 421 905,00
Yhteensä	170 089 877,35	170 866 654,78	698 281 704,24

Rahoitusvarat

	2015 alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset			28 840 380,00
Saamiset luottolaitoksilta	26 903 657,97	37 628 255,13	60 666 837,34
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	5 806 885,61	41 054 646,72	126 037 904,92
Saamistodistukset			20 493 482,50
Yhteensä	32 710 543,58	78 682 901,85	236 038 604,76

Rahoitusvarat

	2015 5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	42 010 500,00		70 850 880,00
Saamiset luottolaitoksilta			125 198 750,44
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	122 427 632,24	173 228 255,75	468 555 325,24
Saamistodistukset	1 809 075,00		22 302 557,50
Yhteensä	166 247 207,24	173 228 255,75	686 907 513,18

Rahoitusvelat

	2016 alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	9 406 374,87	15 994 810,44	103 793 740,68
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	442 289 222,11	44 614 352,32	3 403 704,29
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat		15 376 087,56	32 226 256,47
Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		4 395 447,37	13 579 000,00
Yhteensä	451 695 596,98	80 380 697,69	153 002 701,44

Rahoitusvelat

	2016		
	5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille			129 194 925,99
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille			490 307 278,72
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat			47 602 344,03
Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla			17 974 447,37
Yhteensä			685 078 996,11

Rahoitusvelat

	2015		
	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	28 003 946,54	23 637 032,34	112 474 859,55
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	335 714 056,50	98 521 080,76	10 417 476,63
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat		34 980 499,89	36 840 046,38
Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		3 893 222,19	14 913 222,19
Yhteensä	363 718 003,04	161 031 835,18	174 645 604,75

Rahoitusvelat

	2015		
	5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille			164 115 838,43
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille			444 652 613,89
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat			71 820 546,27
Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla			18 806 444,38
Yhteensä			699 395 442,97

Vaadittaessa maksettavat saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä:

Muut kuin määräaikaiset talletukset sekä luotolliset tilit on ilmoitettu luokassa alle 3 kk.

1.20 Varojen ja velkojen erittely kotimaan ja ulkomaan rahan määräisiin sekä samaan konserniin kuuluvilta

Varat	2016	2015
	Kotimaan raha	Kotimaan raha
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	67 865 300,00	70 850 880,00
Saamiset luottolaitoksilta	152 474 313,65	125 198 750,44
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	456 520 185,59	468 555 325,24
Saamistodistukset	21 421 905,00	22 302 557,50
Johdannaissopimukset	8 533 581,01	7 960 217,53
Muu omaisuus	44 780 335,50	55 612 964,90
Yhteensä	751 595 620,75	750 480 695,61

Velat

	2016	2015
	Kotimaan raha	Kotimaan raha
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	129 194 925,99	164 115 838,43
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	490 307 278,72	444 652 613,89
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	47 602 344,03	71 820 546,29
Johdannaissopimukset	2 246 950,00	1 098 538,00
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	17 974 447,37	18 806 444,37
Muut velat	14 252 812,24	4 058 944,72
Siirtovelat ja saadut ennakot	1 809 136,54	2 580 164,74
Yhteensä	703 387 894,89	707 133 090,44

1.21 Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot ja kirjanpitoarvot sekä käyvän arvon hierarkia

Rahoitusvarojen käyvät arvot on ensisijaisesti määritelty käyttäen noteerattuja markkinahintoja. Jos noteerattua markkinahintaa ei ole ollut saatavissa, arvostamisessa on käytetty markkinakorolla diskontattua nykyarvoa tai muuta yleisesti hyväksyttyä arvostusmallia tai -menetelmää. Muiden rahoitusvarojen käypänä arvona on käytetty kirjanpitoarvoa. Rahoitusvelkojen käypänä arvona on käytetty kirjanpitoarvoa.

Rahoitusvarat	2016		2015	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Käteiset varat	315 870,90	315 870,90	674 347,45	674 347,45
Saamiset luottolaitoksilta	152 474 313,65	152 474 313,65	125 198 750,44	125 198 750,44
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	456 520 185,59	456 520 185,59	468 555 325,24	468 555 325,24
Saamistodistukset	89 287 205,00	89 287 205,00	93 153 437,50	93 153 437,50
Osakkeet ja osuudet	38 472 647,36	38 472 647,36	49 350 863,14	49 350 863,14
Johdannaissopimukset	8 533 581,01	8 533 581,01	7 960 217,53	7 960 217,53
Yhteensä	745 603 803,51	745 603 803,51	744 892 941,30	744 892 941,30

Rahoitusvelat	2016		2015	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Velat luottolaitoksille	129 194 925,99	129 194 925,99	164 115 838,43	164 115 838,43
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	490 307 278,72	490 307 278,72	444 652 613,89	444 652 613,89
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	47 602 344,03	47 602 344,03	71 820 546,29	71 820 546,29
Johdannaissopimukset ja muut kaupankäynti-tarkoituksessa pidettävät velat	2 246 950,00	2 246 950,00	1 098 538,00	1 098 538,00
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	17 974 447,37	17 974 447,37	18 806 444,37	18 806 444,37
Yhteensä	687 325 946,11	687 325 946,11	700 493 980,98	700 493 980,98

Taseessa käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit

	2016			
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Kauden aikana realisoitumattomat voitot ja tappiot, taso 3	107 881 666,14	6 239 525,00	18 956 193,16	133 077 384,30
			209 500,00	
2015				
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Kauden aikana realisoitumattomat voitot ja tappiot, taso 3	120 099 931,01	6 841 362,37	9 108 505,16	136 049 798,54
			-558 800,00	

Käypä arvo ja suoraan tuloslaskelmaan merkityt arvonmuutokset sekä käyvän arvon rahastoon merkityt muutokset kustakin käypään arvoon merkittyjen rahoitusvälineiden ryhmästä

	2016		
	Käypä arvo	Arvonmuutos Tuloslaskelma	Käyvän arvon rahasto
Myytävissä olevat rahoitusvarat	121 575 302,36		2 665 374,87
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat	6 184 550,00	-315 450,00	
Yhteensä	127 759 852,36	-315 450,00	2 665 374,87
2015			
	Käypä arvo	Arvonmuutos Tuloslaskelma	Käyvän arvon rahasto
Myytävissä olevat rahoitusvarat	134 514 650,64		342 189,93
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat	7 989 650,00	-510 350,00	
Yhteensä	142 504 300,64	-510 350,00	342 189,93

Käyvän arvon rahaston muutokset tilikauden aikana

	2016			
	Tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Yhteensä
Käypään arvoon arvostamisesta	342 189,93	6 814 704,20	-4 491 519,26	2 665 374,87
Yhteensä	342 189,93	6 814 704,20	-4 491 519,26	2 665 374,87
Myytäväissä olevat rahoitusvarat	342 189,93	6 814 704,20	-4 491 519,26	2 665 374,87
Yhteensä	342 189,93	6 814 704,20	-4 491 519,26	2 665 374,87

Käyvän arvon rahaston muutokset tilikauden aikana

	2015			
	Tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Yhteensä
Käypään arvoon arvostamisesta	1 665 215,35	5 712 670,15	-7 035 695,57	342 189,93
Yhteensä	1 665 215,35	5 712 670,15	-7 035 695,57	342 189,93
Myytäväissä olevat rahoitusvarat	1 665 215,35	5 712 670,15	-7 035 695,57	342 189,93
Yhteensä	1 665 215,35	5 712 670,15	-7 035 695,57	342 189,93

Hankintameno on arvostettu osakkeet ja osuudet toiminnalle välttämättömissä yrityksissä, jotka on esitetty tarkemmin liitetiedossa 5.1. Toiminnalle välttämättömät osakkeet ja osuudet on tarkoitettu pidettäväksi pysyvästi hallussa.

Näiden omistusten käypää arvoa ei voida määrittellä luotettavasti.

Jaksotettuun hankintameno on arvostettu saamistodistuksia kirjanpitoarvoltaan 99.000,00 euroa.

1.22 Oman pääoman lisäykset ja vähennykset sekä siirrot erien välillä tilikauden aikana

	Tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Tilikauden lopussa
Osakepääoma	33 524 700,00			33 524 700,00
Ylikurssirahasto	10 320 000,00			10 320 000,00
Muut sidotut rahastot	547 394,97	6 814 704,20	-4 956 156,24	2 405 942,93
Vararahasto	273 643,03			273 643,03
Käyvän arvon rahasto	273 751,94	6 814 704,20	-4 956 156,24	2 132 299,90
Käypään arvoon arvostamisesta	273 751,94	6 814 704,20	-4 956 156,24	2 132 299,90
Edellisten tilikausien voitto	-5 099 534,69	5 974 133,86	-2 987 066,93	-2 112 467,76
Tilikauden voitto	2 987 066,93	2 976 821,88	-4 995 043,21	968 845,60
Oma pääoma yhteensä	42 279 627,21	15 765 659,94	-12 938 266,38	45 107 020,77
	Tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Tilikauden lopussa
Oman pääoman ehtoiset instrumentit	78 067,63	3 993 302,46	-3 486 555,99	584 814,10
josta laskennalliset verot	-19 516,91	146 082,23		126 565,32
Saamistodistukset	195 684,31	2 821 401,74	-1 469 600,25	1 547 485,80
josta laskennalliset verot	-48 921,08	279 691,82		230 770,74
Käyvän arvon rahasto yhteensä	273 751,94	6 814 704,20	-4 956 156,24	2 132 299,90

1.23 Osakepääoma

Nooa Säästöpankki Oy:n osakkeista ei ole annettu osakekirjoja.

Osakkeiden lukumäärä on 335247 kpl ja osakkeen äänimäärä 335247.

Osakkeen nimellisarvo on 100 euroa.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

2.1 Korkotuotot ja -kulut

	2016	2015
Korkotuotot		
Saamisista luottolaitoksilta	964 754,13	1 083 541,62
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	6 340 623,27	6 920 324,39
Saamistodistuksista	1 242 823,23	1 252 903,47
Johdannaissopimuksista	2 353 230,07	2 673 417,96
Muut korkotuotot	144 020,65	192 876,37
Yhteensä	11 045 451,35	12 123 063,81
Korkotuotot arvoltaan alentuneista luotoista ja muista saamisista	20 628,92	51 846,36
Korkokulut		
Veloista luottolaitoksille	-1 216 624,04	-1 028 441,03
Veloista yleisölle ja julkisyhteisöille	-2 179 586,66	-2 837 105,78
Yleiseen liikkeeseen lasketuista velkakirjoista	-526 945,32	-1 314 161,49
Johdannaissopimuksista ja kaupankäyntitarkoituksessa pidettävistä veloista		-113 326,17
Veloista, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	-481 029,82	-501 759,71
Muut korkokulut	-490,24	-6 813,44
Yhteensä	-4 404 676,08	-5 801 607,62

2.2 Tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista

	2016	2015
Myytävässä olevista rahoitusvaroista saadut osinkotuotot	25 204,30	35 332,00
Yhteensä	25 204,30	35 332,00

2.3 Palkkiotuotot ja -kulut

	2016	2015
Palkkiotuotot		
Luotonannosta	1 247 889,30	751 721,01
Ottolainauksesta	70 711,82	77 349,34
Maksuliikenteestä	2 765 630,52	3 813 225,77
Omaisuudenhoidosta	257 992,54	316 666,58
Välitetystä toiminnasta	1 295 996,98	1 038 178,91
Takausten myöntämisestä	41 347,14	29 010,25
Muut palkkiotuotot	888 533,40	1 073 445,80
Yhteensä	6 568 101,70	7 099 597,66
Palkkiokulut		
Maksetut toimitusmaksut	-77 149,41	-79 850,16
Muut	-1 380 763,65	-660 266,55
Yhteensä	-1 457 913,06	-740 116,71

2.4 Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot

	2016		
	Myyntivoitot ja -tappiot(netto)	Käyvän arvon muutokset(netto)	Yhteensä
Saamistodistuksista	96 020,00	209 500,00	305 520,00
Tuloslaskelmaerä yhteensä	96 020,00	209 500,00	305 520,00

Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot

	2015		
	Myyntivoitot ja -tappiot(netto)	Käyvän arvon muutokset(netto)	Yhteensä
Saamistodistuksista		-558 800,00	-558 800,00
Tuloslaskelmaerä yhteensä		-558 800,00	-558 800,00

2.5 Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot

	2016	Siirrot käyvän arvon rahastosta	Yhteensä
	Myyntivoitot ja -tappiot(netto)		
Saamistodistuksista	141 334,75	1 001 628,73	1 142 963,48
Osakkeista ja osuuksista	-110 572,63	563 013,85	452 441,22
Yhteensä	30 762,12	1 564 642,58	1 595 404,70

Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot

	2015	Siirrot käyvän arvon rahastosta	Yhteensä
	Myyntivoitot ja -tappiot(netto)		
Saamistodistuksista	-107 015,10	664 504,65	557 489,55
Osakkeista ja osuuksista	205 708,98	1 382 089,54	1 587 798,52
Yhteensä	98 693,88	2 046 594,19	2 145 288,07

2.6 Suojauslaskennan nettotulos

	2016	2015
Suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutos (netto)	-105 442,85	748 415,52
Suojattavien kohteiden käyvän arvon muutos (netto)	85 576,56	-745 888,60
Yhteensä	-19 866,29	2 526,92

2.7 Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

Liiketoiminnan muut tuotot	2016	2015
Yhteensä	1 132 073,62	958 577,83
Liiketoiminnan muut kulut	2016	2015
Vuokratkulut	-1 262 217,85	-662 334,36
Muut toimitilakulut	-158 204,12	-206 008,22
Vakuusrahastomaksut	-255 133,15	
Muut kulut	-1 139 047,92	-1 299 684,82
Yhteensä	-2 814 603,04	-2 168 027,40

Muut tuotot sisältävät 464 tuhatta euroa kertaluonteisia eriä liittyen Visa European myyntiin Visa Inc. -yhtiölle.

Visa European hallitus sopi vuoden 2015 lopulla yhtiön omistajien valtuuttamana yhtiön myymisestä yhdysvaltalaiselle Visa Inc. -yhtiölle edellyttäen, että tarvittavat viranomaisluvat saadaan. Tarvittavat viranomaisluvat saatiin kevään ja alkukesän aikana, ja kauppa toteutui suunnitellussa aikataulussaan kesäkuussa 2016.

2.8 Henkilöstökulut

	2016	2015
Palkat ja palkkiot	-3 657 964,55	-3 414 195,62
Henkilösivukulut	-883 279,40	-768 247,72
Eläkekulut	-694 797,67	-622 588,96
Muut henkilösivukulut	-188 481,73	-145 658,76
Yhteensä	-4 541 243,95	-4 182 443,34

2.9 Muut hallintokulut

	2016	2015
Muut henkilöstökulut	-400 040,32	-381 674,43
Toimistokulut	-610 610,53	-610 337,70
Atk-kulut	-1 334 862,63	-2 158 817,51
Yhteyskulut	-214 831,28	-271 245,77
Edustus- ja markkinointikulut	-811 586,17	-775 405,62
Yhteensä	-3 371 930,93	-4 197 481,03

2.10 Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä

	2016	2015
Suunnitelman mukaiset poistot	-335 744,89	-192 297,67
Aineelliset hyödykkeet	-133 246,87	-97 274,77
Aineettomat hyödykkeet	-202 498,02	-95 022,90
Yhteensä	-335 744,89	-192 297,67

2.11 Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista sekä muista rahoitusvaroista

	2016	2015
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista		
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-107 551,24	-280 329,21
Sopimuskohtaiset arvonalentumistappiot	-528 874,97	-586 127,23
Ryhmäkohtaiset arvonalentumistappiot	-34 911,98	10 286,18
Arvonalentumisten peruutukset ja palautukset (-)	456 235,71	295 511,84
Takauksista ja muista taseen ulkopuolisista eristä	-400 480,59	
Sopimuskohtaiset arvonalentumistappiot	-400 480,59	
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista yhteensä	-508 031,83	-280 329,21
Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista yhteensä	-508 031,83	-280 329,21
	2016	2015
Korkotuotot arvoltaan alentuneista luotoista ja muista saamisista	20 628,92	51 846,36

2.12 Tuotot liiketoiminta-alueittain ja markkina-alueittain

	2016	2015
Pankkitoiminnan tuotot	16 247 213,30	16 003 978,67

Tuottojen, liikevoiton, varojen ja velkojen jakautumista liiketoiminta-alueittain ei ole ilmoitettu, koska jaolla ei ole olennaista merkitystä. Pankilla on toimintaa vain Suomessa.

Tuotot on esitetty eliminoimattomina

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

3.1 Annetut vakuudet

Omasta velasta annetut:

Pankki ei ole antanut omasta velasta vakuuksia.

Muiden velasta annetut:

Pankki ei ole antanut muiden veloista vakuuksia.

3.2 Eläkevastuut

Henkilöstön eläketurva on järjestetty eläkevakuutusyhtiön Ilmarisen kautta eikä kattamatonta eläkevastuuta ole.

3.3 Leasing ja muut vuokravastuut

Ei-peruutettavissa olevien vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat

	2016	2015
Yhden vuoden kuluessa	1 058 622,64	1 187 677,99
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluessa	1 794 193,36	1 828 141,18
Yli viiden vuoden kuluessa	73 152,00	

3.4 Taseen ulkopuoliset sitoumukset

	2016	2015
Muiden puolesta tehdyt		
Takaukset	1 311 739,70	2 176 778,70
Käyttämättömät luottojärjestelyt	22 353 131,44	10 702 824,27
Muut	178 000,00	138 000,00
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	23 842 871,14	13 017 602,97

Pankki on antanut omavelkaisen takauksen Aktia Hypoteekkipankki Oyj:lle omasta ja muiden välityssopimuksessa mukanaolevien puolesta välitettyjen kiinnitysluottojen mahdollisten tappioiden korvaamisesta Aktia Hypoteekkipankki Oyj:lle. Takausvastuun määrä on rajoitettu.

3.5 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

	2016	2015
Pankki kuuluu Oy Samlink Ab:n arvonnisäverovelvollisuusryhmään.		
Arvonnisäveron ryhmäkisteröintiin liittyvä yhteisvastuumäärä	698 992,86	69 715,06

HENKILÖSTÖÄ, JOHTOA JA LÄHIPIIRIÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

	Henkilömäärä tilikauden lopussa	Henkilömäärä tilikauden lopussa
4.1 Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
	2016	2015
Vakinainen kokoaikainen henkilöstö	67	65
Vakinainen osa-aikainen henkilöstö		1
Määräaikainen henkilöstö	10	16
Yhteensä	77	82

4.2 Johdon palkat, palkkiot ja eläkesitoumukset

	2016	2015
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa, palkat ja palkkiot	425 862,79	442 939,20
Yhteensä	425 862,79	442 939,20

4.3 Johdolle myönnettyt luotot ja takaukset

	2016	2015
	Luotot	Luotot
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa	518 000,78	536 426,28
Yhteensä	518 000,78	536 426,28
Lisäykset		
Vähennykset	18 425,50	18 157,50

Lainaehdot

Luotot ja takaukset on myönnetty ehdoin, joita sovelletaan vastaaviin asiakasluottoihin ja takauksiin.

OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ

5.1 Omistukset muissa yrityksissä

Yrityksen nimi ja kotipaikka	Omistusosuus, %	Oma pääoma**	Tilikauden tulos*
Sp-Henkivakuutus Oy, Espoo	6,18	34 664 867,37	5 104 934,89
Sp-Rahastoyhtiö Oy, Helsinki	7,59	8 468 856,66	912 282,51
Säästöpankkien Holding Oy, Espoo	6,55	1 507 788,10	11 812,05
Oy Samlink Ab, Espoo	0,41	6 535 033,77	19 150 731,59
Sp-Koti Oy, Espoo	8,41	-350 249,13	-239 292,16
Säästöpankkien Keskuspankki Oy, Espoo	1,90	46 643 192,12	339 492,08
Sp-Kiinnitysluottopankki	14,34		
Yhteensä		97 469 488,89	25 279 960,96

* Tilikauden 2015 oma pääoma ja voitto

**) Oma pääoma sisältää tilinpäätössiirtojen kertymän laskennallisella verovelalla vähennettynä.

Yhdistelyperiaatteet on esitetty osana tilinpäätösperiaatteita.

MUUT LIITETIEDOT

6.1 Luottolaitoksen harjoittama notariaattitoiminta

Luottolaitoksen tarjoamat omaisuudenhoitopalvelut

Pankki tarjoaa sijoituspalvelulain 11§:n mukaista toimeksiantojen välittämistä ja toteuttamista, kaupankäyntiä omaan lukuun, omaisuudenhoitoa ja sijoitusneuvontaa ja rahoitusvälineiden säilytys- ja hoitopalvelua sekä tallelokeropalvelua ja niihin liittyviä palveluja.

Pankissa ei hoideta ns. täyden palvelun omaisuudenhoitoa.

6.2 Tilintarkastajan palkkiot

	2016	2015
Tilintarkastajan palkkiot toimeksiantoryhmittäin:		
Tilintarkastus	13 261,99	11 656,00
Tilintarkastuslain 1§:n 1 mom. 2 kohdassa tarkoitetut toimeksiannot		
Veroneuvonta		1 178,00
Muut palvelut	806,00	558,00
Yhteensä	14 067,99	13 392,00

6.3 Pitkäaikaissästäminen

	2016		2015	
	Eur	Lkm	Eur	Lkm
Säästövarat yhteensä	35 901,33	11	35 505,37	11
PS-tilit	23 077,91	11	23 891,13	11
Rahastot	12 823,42		11 614,24	

6.4 Tilinpäätöksen jälkeiset tapahtumat

Pankin hallituksen tiedossa ei ole seikkoja, jotka olennaisesti vaikuttaisivat pankin taloudelliseen asemaan tilinpäätöksen valmistumisen jälkeiseltä ajalta.

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitus

Helsingissä, 8. päivänä helmikuuta 2017

Nooa Säästöpankki Oy:n hallitus

Pirkko Ahonen

Jukka Suominen

Sari Ahonen

Juhani Huupponen

Ari Jutila

Berndt-Johan Lundström

Heikki Paasonen

Kari Suutari

Tommi Rytönen
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä, 8. päivänä helmikuuta 2017

Henry Maarala

Luettelo tilikauden aikana käytetyistä kirjanpitokirjoista ja tositelajeista

Kirjanpitokirjat	Säilytystapa
Pääkirja/päiväkirja	Elektroninen arkisto
Tasekirja	Sidottu kirja
Tositteet	Paperituloste

Reskontrat

Asiakasreskontrat (koneelliset)	Elektroninen arkisto
Salkkukirjanpito	Elektroninen arkisto
Ostoreskontra (eOffice)	Elektroninen arkisto
Ostoreskontra	Paperitosite
Kassapäiväkirja	Atk-tuloste
Kassaraportit	Atk-tuloste
Palkkakirjanpito	Elektroninen arkisto
Käyttöomaisuusreskontra	Elektroninen arkisto
Johdannaisten reskontra	Excel-tiedosto

Käsin ylläpidettävät reskontrat

Vuokrasaamiset	Excel-tiedosto
Notariaattitoimeksiannot	Excel-tiedosto
Laskut	Excel-tiedosto

Tositelajit

10	Maksuliiketilin tiliotteen tapahtumat
20	Ostolaskut
21	Toimitusjohtajan kulut
22	Henkilökunnan kulut
23	Ulkomaiset laskut
25	Ostolaskujen suoritukset
30	Ostolaskut, eOffice -pankit, ei-pankissa kiertävät laskut
51	Salkkukirjanpito
56	Konekieliset viennit muista reskontrista, QS-kassalla kirjattavat tapahtumat
58	Konekieliset kustannuspaikkojen väliset siirrot
60	Sisäisen laskennan tositteet
61	Konekielinen sisäisen laskennan tietojen välitys
63	Voitonjako
70	Muistiotositteet
71	Pääkirjakirjaukset
75	Palkkaviennit, maksetut palkat
80	Jaksotustositteet, purettavat viennit
82	Konekieliset laskennalliset erät
83	Konekieliset laskennalliset erät, palkat, lomapalkat
84	Konekieliset laskennalliset erät, palkat, sivukulut pl. sosiaaliturvamaksut
85	Poistot
88	Jaksotustositteet pysyvät
99	Tuloksen kirjaus